

ARCHA

3
99

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Co nás pálí?? Co nás pálí??
Jaké překážky překonáváme?
Co bychom chtěli změnit?
Co nám působí starosti?
Jak se s tím vypořádat?
Kde cítíme problémy?
Jaké máme těžkosti?
Jaké máme starosti?
Kde nás tlačí bota?
Co nás ještě trápí?
Co se nám nelíbí?
Co nás také tíží?
Kde je problém?
Co je nejhorší?
Co nás šťve?
Co nás pálí?
Co nás bolí?

Vytrženo...

Odstupné ve výši 2 miliony korun... měl údajně dostat odvolaný šéf České spořitelny J. K. ...Ekonomové soudí, že J. K. zřejmě dostal zhruba třikrát více, než zmiňované dva miliony korun... (LN 22. 3. 1999)

Dva milióny! To je, hromečku, peněz - to jsou dlouhé peníze! Dalo by se za ně koupit 444 stanů, kupolek třeba značky Firn. Anebo úplně jiných, abych nebyl nařčen z protěžování jedné firmy. Nebo 100 raftů. Nebo 500 horolezeckých lan.

80 pořádných týpek. 200 kanoí - nebo hromada pádel, tak ukrutná, že by malému vodákovi háčkovi zakryla slunce. Za čtyři stovky bankovek s prezidentem Osvoboditelem by si 6 666,6 tábo-

rových hlídek pořídilo 6 666,6 baterky - a byly by to pořádné svítilny. Takovíhle mackové, chce se zvolat se Zdeňkem Svěrákem! Za dva milióny by se dalo zaplatit 1333 rozborů vody na táborech, rozborů, které provádějí hygieničky v holínkách a nad kterými stejně každý vedoucí kroutí hlavou, protože jejich cena pořád šplhá nahoru, ta kapka živé vody je plná bakterií, koků a kdovíjakého svinstva - a táborová studánka se zdá přeci tak čirá!

Dalo by se za ně odtáborovat (tak to stojí na státních formuláři!) 5000 dětí na dvacetidenním táboře. Za dva milióny naší inflační měny by mohlo 926 oddílů vést své účty u České spořitelny celičky rok. I teď, po úpravě cen.

Jedině u České spořitelny - protože o té právě je řeč. Česká spořitelna - to je takové letadlo. Iljušin s vorvanými potahy, protivnou a vůči pasažérům většinou nedůvěřivou posádkou. Jedno se tomuhle prskoletu ale upřít nedá: myslí na bezpečnost v kabině pilotů. Když

někdo z kokpitu vyletí, nic se mu nestane. Padák je bytelný: ubožák dosavadní kapitán se na něm pohupuje, po modrém blankytu hynou bělavé páry, bílí beránci mu čechrají kadeře - a on dopadá měkce, jako do povijanu... Jasně levicová rétorika. Falešné argumenty, vytrženo z kontextu - to se přeci nedá takhle poměřovat... Na Západě berou tohle v dolarech ...

Jistě. Budiž.

Za dva milióny korun by moji přátelé z Nadace Klíček, kteří rekonstruuji prastarou malejovickou školu u Uhlířských Janovic na dětský hospic a zoufale shánějí peníze, vyměnili střechu a postavili pár nových přiček.

Pokročili by o kousek dál k realizaci svého dlouholetého snu, totiž vybudování místa laskavého umírání pro děti v terminálním stádiu.

Nemáte pocit, že žijeme čím dál víc ve světě Franze Kafky?

Tomáš Novotný

Pro koho je Archa?

Ankety jsou od toho, aby zaznely názory různé, třeba i protichůdné. Odpovědi na otázku v 1. čísle Archy, čemu a komu by měla Archa sloužit, zahrnovaly opravdu široké spektrum přání - od her a metodických článků pro vedoucí až po informace z MŠMT.

Zvláště menší sdružení, která nemají vlastní časopis nebo knihovničku pro vedoucí, by metodickou náplň uvítala.

Ale v tuto chvíli je již úkol Archy jasný - a poněkud jiný, nežli stát se pomůckou vedoucích s novými hrami...

Anketa v 2. čísle se sice týkala úkolu organizace, sdružující jednotlivé subjekty zabývající se mimoškolní výchovou dětí a mládeže a naplní jejich volného času (většina odpovědí hovořila přímo o úkolech ČRDM), ale právě tyto odpovědi naznačily i **stěžejní úkol Archy - na straně jedné informovat jednotlivá (i nečlenská) sdružení o službách, poskytovaných podpůrnými organizacemi, jako je Nicem, Sdružení pracovníků DDM,...**, ale také o zámě-

rech Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, jednání Výboru pro vědu, vzdělání, mládež a tělovýchovu a dalších státních orgánů, zabývajících se dětmi a mládeží.

Na druhé straně je žádoucí, aby tyto orgány, včetně okresních či školních úřadů, dostávaly pravidelné informace o činnostech, které - většinou zdarma a ve volném čase - organizují tisíce vedoucích oddílů, kroužků či souborů pro svěřené děti. Je třeba, aby i Archa pomohla prosadit opatření, která tuto činnost usnadní - od peněz až po uvolňování vedoucích na tábory.

Třetí rovina je informovanost vzájemná - již 9 let v naší zemi pracují desítky větších a stovky malých sdružení, všechna mají zaimpovou nabídku činností pro volný čas dětí a mládeže, ale navzájem o sobě téměř nic nevědí.

A pro koho tedy Archa s touto náplní je určena?

Ve většině sdružení putuje Archa "ke špičkám", u těch početně větších na úroveň okresů. Jestliže

činnosti těchto vyšších článků usoudí, že některé materiály mohou přinést užitek všem členům jejich sdružení, a rozšíří je vlastní cestou, budeme jen rádi.

Aby byla zajištěna i zmíněná informovanost partnerské strany ve výchově a využití volného času dětí a mládeže, tedy státních úřadů k tomu určených, školských úřadů a dalších, dostávají Archu právě zodpovědní pracovníci těchto orgánů.

Jednotlivá čísla Archy budou v tomto ročníku zaměřena vždy na některé z témat, která nás všechny tíží a pálí, bude přinášet názory shora i zdola, ale i náměty na možná řešení problémů.

Nejbližší čísla by se měla zabývat tábory a letní činnostmi, humanitárními akcemi, financováním aktivit... Další okruh článků bude informační - co nabízejí či chystají sdružení, ale i co nového se nás týká v rozhodnutích vlády apod.

Archa také postupně představí nová členská sdružení ČRDM, přinese reportáže a články ze zájmových akcí, které se mohou stát inspirací pro druhé.

Archa je i Vaše a pokud máte něco, co by přineslo informace nebo inspiraci všem čtenářům, uvítáme Vaše nápady.

- red -

Palčivé otázky

Pane ministře, toto číslo ARCHY provází motto: Co nás pálí?! První otázka tedy nemůže znít jinak: Co pálí Vás?

- jako ministra:

Množství kostlivců ve skřini.

- jako člověka:

Nedostatek času.

- jako občana:

Vyjádřil bych to následující sentencí: Osmdesát procent lidského chování je iracionální. Pesimisté dodávají, že zbylých dvacet procent je ryzí hloupost.

Byl jste někdy Vy sám členem nějakého dětského či mládežnického sdružení?

Ano, byl jsem pionýr.

Jakou roli by měl, podle Vás jako občana, vykonávat stát vůči dětem a mladým lidem?

Stát má povinnost nabídnout dětem možnosti, kde a jak využít svůj volný čas. Samozřejmě, že toho děti nemusí využívat, ale povinnost státu v tomto směru existuje.

Můžete nějak krátce zhodnotit dokument vlády „Koncepte státní politiky ve vztahu k mládí generaci v ČR do roku 2002.“

Považuji tuto koncepci za velmi dobrou. Společně s koncepcí o sportu a tělovýchově se jednalo o vůbec první schválené vládní koncepcce.

Rozhovor s p. Mgr. Eduardem Zemanem, ministrem školství, mládeže a tělovýchovy

Mohou sdružení sehrát nějakou roli v naplňování této „Koncepte...“

Ano, je to v ní podrobně popsáno.

Co soudíte o činnosti FDM a jak vidíte jeho další perspektivu?

Mgr. Eduard Zeman (1948), dlouholetý učitel, poslancem Poslanecké sněmovny zvolen poprvé v roce 1992 za ČSSD (dosud), později odborný mluvčí ČSSD pro oblast vzdělávání, funkci ministra školství vykonává od července 1998.

Je zřejmé, že FDM není schopen splnit očekávání do něj vkládané, a proto bude jeho činnost ukončena do roku 2001.

I když byl přijat vládní materiál, jistě i Vy cítíte, že problematika dětí a mládeže je spíše na okraji zájmu společnosti - přestože je důležitá. Jaká asi bude následující generace?

To záleží na celkovém vývoji společ-

nosti a koneckonců i na míře podpory státu. Rozhodně však bude velmi ovlivněna televizí a počítači.

Objevuje se názor, že je rozpor mezi výchovou ke svobodě a kolektivním trávením volného času například ve sdruženích. Co si tom myslíte?

Nevidím v tom rozpor. Nedomnívám se, že optimální model svobody je být Robinson. Podle všech dostupných informací je člověk tvor pospolitý.

Měl jste již možnost posoudit spolupráci MŠMT a občanských sdružení dětí a mládeže? V čem by mohla být díky ČRDM jednodušší, účinnější?

Určitou možnost jsem již měl a velmi bych přivítal, kdyby MŠMT na toto téma měla jednoho střešního partnera.

Chtěl byste na závěr něco popřát Arše, jejím čtenářům, sdružením,...?

Aby Archa našla svůj Ararat.

- red -

Zajímalo nás také, jak se dívají na ministra někteří jeho spolupracovníci, proto Vám současně nabízíme pohled Mgr. Vladimíry Al Malikové, mluvčí ministra:

Znám pana ministra již mnoho let a za všechny ty roky na něm nejvíce oceňuji jeho zvláštní suchý anglický humor, obrovský nadhled, smysl pro chápání jiného člověka - což je vlastnost rozhodně velmi vzácná, dále mimořádnou paměť a kromobyčejné vzdělání.

Poznámka

Už jste slyšeli o Konceptu resortu MŠMT do roku 2002?

Jde o usnesení Vlády ČR č. 277/99. Sdělovací prostředky tento dokument zaznamenaly, pohříchu opět spíše kriticky (podobně jako dokumenty MŠMT o mládeži a tělovýchově a sportu z ledna t.r.). Dívám se na podobné záležitosti trochu jinak než naši renomovaní žurnalisté.

Ne, že by se i tomuto materiálu nedalo nic vytknout, to se jistě dá.

Ale ten, kdo nic nedělá, nic nezkazí. A když se něco dělá, nemusí se vždy a všichni povést. Tady je asi kámen úrazu! V první řadě oceňuji, že podobný materiál vůbec vznikl, a že na jeho základě se má otevřít (v souladu s usnesením vlády) obecná diskuse. A vnímám velmi příznivě, že resort MŠMT začíná vidět (některé) věci v souvislostech. A byť mohu souhlasit s výtkou o určité nedotaženosti výše vzpomínaného dokumentu, zaznamenal jsem v něm části, které "provažuji" součástí resortu školství, mládeže a tělo-

výchovy a svým zařazením dávají na vědomost, že mezi nimi existují nepřehlédnutelné spojitosti. Proto se můžeme v koncepci vzdělávání dozvědět, že mezi nejobecnější záměry resortu MŠMT patří i úkoly: „Rozšířit využívání škol pro zájmovou činnost a volný čas dětí a mládeže...“ či „Snížit zatížení rodin vyplývající z úhrady částí nákladů za děti v mateřských školách, základních uměleckých školách, v zájmových a volnočasových aktivitách.“

Co říkáte, není to zajímavé? Myslím, že docela ano. A nezbyvá než si přát, aby se konečně zrozená koncepcce stala skutečností a nezůstalo jen u slov.

Martin Bělohávek

Poznámka redakce:

Dokument „Koncepte státní politiky ve vztahu k mládí generaci v ČR do roku 2002“ je dostupný například na MŠMT, získat ho můžete mj. i na webových stránkách sítě INTERNET: www.vlada.cz a dále pak na adrese <http://adam.cz/win1250/sdruzeni/strechy/crdm/welcome.htm>

Co pálí MŠMT?

Samozřejmě je mnoho oblastí, ve kterých bychom rádi viděli úplně jinou situaci, než je v současnosti. Uvítali bychom např. nová pravidla dotační politiky státu vůči občanským sdružením, především s ohledem na rozvíjející se spolupráci v Evropě. Uvítali bychom samozřejmě i vyšší částku finančních prostředků, které stát ve svém rozpočtu vyčleňuje pro občanská sdružení dětí a mládeže a pro střediska volného času. Uvítali bychom, kdyby všechna občanská sdružení, která od MŠMT obdrží dotaci, ji také řádně a včas vyúčtovala a čerpala ji na povolené účely. Takto bych mohl donekonečna vyjmenovávat jednotlivé dílčí problémy a nedostatky, kde bychom rádi viděli pozitivní posun.

Problémem, který nás hodně trápí, je především nedostatečné zabezpečení státní péče o děti a mládež na všech stupních státní správy. Věříme však, že tento zásadní problém bude odstraněn při transformaci veřejné správy. Věříme, že při přípravě novel správních zákonů (o obcích, okresních úřadech, vyšších územně správních celcích a o hl. m. Praze) budou akceptovány naše požadavky, a péče o děti a mládež se stane zákonnou povinností celé veřejné správy. Ke zlepšení péče o děti

a mládež jistě přispěje i Republikový výbor pro děti, mládež a rodinu, jehož zřízení schválila vláda svým usnesením č. 1 z ledna 1999, spolu s koncepcí státní politiky vůči mladé generaci. Ale jednoznačně nejpalčivějšími problémy jsou pro nás samozřejmě ty oblasti, kde nemáme ani při velkém úsilí možnost skutečnost nějak ovlivnit. Jako první bych rád uvedl Fond dětí a mládeže. Všichni víme, že správa majetku bývalého SSM doposud nepřinesla dětem a mládeži a jejich sdružením žádný velký efekt. Naopak, majetek se neustále ztenčuje, neprobíhají ani bezúplatné převody té části majetku, kde se občanská sdružení dohodla o jeho rozdělení. Fond neustále odkládá dopracování materiálu, zásadního pro celkové vypořádání majetku a pro ukončení činnosti Fondu. Reálnou přestává být představa, že k ukončení činnosti Fondu dojde nejpozději do konce roku 2000, jak bylo při přípravě novely zákona o Fondu dětí a mládeže uvažováno. Druhým velkým problémem, stejně palčivým, jako Fond dětí a mládeže, je spolupráce mezi střešními organizacemi a některými občanskými sdruženími dětí a mládeže, a to bohužel spíše na vyšší úrovni (ústředí) než u základních článků ve městech či obcích. Paradoxem je, že všem přitom jde o děti a mládež, jejich výchovu a vhodné naplnění volného času. V oblasti zlepšení práce FDM toho nemůžeme udělat mnoho a v oblasti vztahů mezi sdruženími pak už téměř vůbec nic.

Mgr. Jindřich Fryč
ředitel odboru pro mládež

Komise mobility MŠMT v roce 1999

Styl práce Komise mobility se s počátkem letošního roku změnil. Užší komise zasedá jednou za dva měsíce a řeší především operativu. Střídá se tak se semináři Komob, otevřenými všem zájemcům o informace k zahraničním projektům a výměnám. Únorový seminář se týkal česko-německých projektů a možností jejich financování - například o podmínkách využití prostředků z Fondu Budoucnosti. Seminář dubnový se soustředil na právní aspekty výměn mládeže a na spolupráci s Francií a Rakouskem. Červnový seminář bude věnován programu Mládež pro Evropu III a dalším možnostem

spolu-práce s Institutem dětí a mládeže a Francouzským kulturním institutem. Září je časem k podání žádostí o granty MŠMT - seminář Komob se bude týkat grantového programu zahraničí. A v říjnu uzavřeme seriál seminářů tématem "Fond dětí a mládeže ve vztahu k výměnám mládeže" a programem plzeňského střediska Tandem pro rok 2000. Komise mobility se také zabývala plánovanými změnami v poskytování dotací na mezinárodní výměny mládeže.

Pavel Trantina (Junák),
zástupce ČRDM v Komob
MŠMT

Když
jsme položili jednotlivým členským sdružením
ČRDM, ale i řadovým vedoucím a osobnostem z MŠMT
anketní otázku tohoto čísla Archy: **Co nás pálí?**, netušili jsme, jak
obširně budou odpovědi.
Jak je vidět, pálí nás toho moc. Jako lidi, občany, vedoucí i činovníky
sdružení. O tom, co nás bolí a trápí, jsou vlastně
téměř všechny články...

Mimořádné valné shromáždění ČRDM

Na základě usnesení 1. VS ČRDM se konalo mimořádné valné shromáždění. Původní termín byl stanoven do konce ledna 1999, ale vzhledem k nejasnostem kolem financování činnosti sdružení ze státního rozpočtu byl termín posunut na konec února. Jednání proběhlo v zasedací místnosti v Paláci YMCA, jako host se ho zúčastnil i Mgr. Jindřich Fryč, ředitel odboru mládeže MŠMT. Hlavním

bodem programu bylo schválení rozpočtu ČRDM na rok 1999. Byly také schváleny přihlášky nových členů do ČRDM, takže dnes sdružuje tato organizace 14 členských sdružení (což představuje celkem 152.415 individuálních členů) a 2 spolupracující instituce. Novými členy jsou Asociace debatních klubů, Asociace středškolských klubů ČR, Informační centrum oddílů a klubů, Mládež Českého červeného kříže, Salesiánské kluby mládeže a Sdružení klubů správných kamarádů ČR, k aktivní spolupráci se připojilo Sdružení pracovníků DDM v ČR (jako spolupracující a podpůrná instituce). V usnesení byla přijata některá organizační opatření, včetně rozhodnutí o svolání řádného jarního zasedání ČRDM.

-red-

ADK

Asociace debatních klubů

Prokopova 9, 130 00 Praha 3

tel: +420-2-24227456

fax: +420-2-24227451

alena.frydrychova@osf.cz

M-ČČK - Mládež

Českého červeného kříže

- mimořádný člen

Thunovská 18, 118 04 Praha 1

tel: +420-2-57320196

fax: +420-2-531153

mladez.cck@email.cz

ASK - Asociace

středoškolských klubů ČR

Josefská 15, 602 00 Brno

tel: +420-5-42210030

fax: +420-5-42210030

ask@askcr.cz

Salesiánské kluby mládeže

Kobyliště náměstí 1,

182 00 Praha 8

tel: +420-2-83029345

fax: +420-2-83029113

schneider@bbs.infima.cz

Sdružení klubů

správných kamarádů ČR

Kurčátovova 322,

109 00 Praha 10 - Petrovice

tel: +420-2-7866989

fax: +420-2-7866989

skskr@adam.cz

www.czechia.com/skskr

ICOK - Informační centrum oddílů a klubů

Kurčátovova 322,

109 00 Praha 10 - Petrovice

tel: +420-2-7866989

fax: + 420-2-7866989

icok@adam.cz

www.czechia.com/icok

Sdružení pracovníků DDM

v České republice - podpůrná

a spolupracující instituce

Sámova 3, 101 00 Praha 10

tel: +420-2-71746980

fax: +420-2-71746923

idm@vc.anet.cz

ČRDM přijala další sdružení

Občanské sdružení Asociace debatních klubů je založeno s cílem napomáhat rozvoji duchovních hodnot, humanitních cílů, rozvoji vzdělání a kultury v České republice. Sdružení pomáhá aktivnímu sebevzdělávání, které prostřednictvím Debatního programu Karla Poppera naplňuje v rovině výchovné, vzdělávací a společenské.

Mládež Českého červeného kříže je hnutí samostatně působící v rámci Národní společnosti Českého červeného kříže. M-ČČK vznikla v roce 1990 a členy jsou děti a mládež ve věku od 6 do 25 let. Činnost je zaměřena především na oblast sociální, zdravotně preventivní a humanitární. Základní cíle M-ČČK jsou uskutečňovány prostřednictvím projektů: Výuka první pomoci dětí a mládeže, HIV/AIDS a život nás všech, Help Trans, Prevence šíření drogových závislostí mezi mládeží, Děti. V současné době M-ČČK sdružuje cca 2000 členů působících ve 43 okresech republiky.

Asociace středoškolských klubů České republiky je nepolitickou organizací, která usiluje o rozvoj odborných a zájmových aktivit mládeže a vyhledávání a výchovu mladých talentů. Současně umožňuje realizaci i dalších společenských a zájmových aktivit na středních školách. Členství v této organizaci se realizuje na principu individuálního členství ve středoškolském klubu, který je členem ASK ČR a má právní subjektivitu.

Salesiánské kluby mládeže je nezisková organizace, jejímž cílem je přispět k výchově, formaci a celkovému rozvoji dětí a mládeže. Nabízí programy pro neorganizovanou mládež; teoretickou a praktickou přípravu vedoucích; pomoc handicapované mládeži (např. z dětských domovů); zajišťování dotací a financí či podpory pro činnost klubů. Tuto činnost zajišťuje prostřednictvím klubů v celé ČR, které působí v těchto oblastech: střediska volného času; víkendové a prázdninové pobyty; setkávání skupinek; práce s dětmi z rizikových skupin a dětských domovů; příprava vedoucích.

SKSK ČR je sdružení dětí a mládeže, které působí v různých místech republiky. Ústředí je v Praze, největší členská základna je v současné době v okolí Prahy a v Žatci. Poslední 4 roky se věnujeme dětem z dětských domovů, pro které pořádáme tábory. Tam, kde k tomu jsou vhodné podmínky, vznikají kluby, jejichž členy jsou děti z dětských domovů, např. v DD ve Staňkově. Kluby, které se sdružují do středisek, mají v našem sdružení poměrně velkou volnost. Aktivní děti mají možnost se zapojit do Rady organizátorů, kde se mohou podílet na řízení činnosti sdružení z pozice ústředí. Naše sdružení vydává časopis Kamarád.

Informační centrum oddílů a klubů je občanské sdružení dětí a mládeže. Členství v něm je velice volné. Členi se v něm mohou sdružovat do kolektivů, které vyvíjejí svoji vlastní činnost, avšak nemají v rámci ICOK vlastní právní subjektivitu. Našimi členy jsou i oddíly, které působí v jiných organizacích a mají u nás podvojně členství.

ICOK pořádá pro své členy, ale i pro nezávislé dětské kluby, různé srazy, semináře a školení. Od letošního roku má akreditaci MŠMT ČR na školení vedoucích dětského kolektivu. ICOK vydává Zpravodaj ICOK, ve kterém zhruba jednou za dva měsíce informuje o školeních a akcích.

Sdružení pracovníků DDM v České republice je občanské sdružení, které sdružuje jednotlivé Domy dětí a mládeže v České republice. Jedná se o profesní sdružení, jehož cílem je hájit profesní zájmy a podporovat odbornou činnost pracovníků SVČ a usilovat o zvýšení společenské prestiže jejich práce, ovlivňovat působení státu na děti a mládež v jejich volném čase prostřednictvím iniciačních, oponentů a konzultační činnosti pro orgány státní správy a samosprávy, přispívat k součinnosti a vzájemné spolupráci SVČ, napomáhat koordinaci jejich aktivit pro zabezpečení volného času dětí a mládeže, spolupracovat s dalšími zájmovými a profesními sdruženími.

Média v životě mládeže

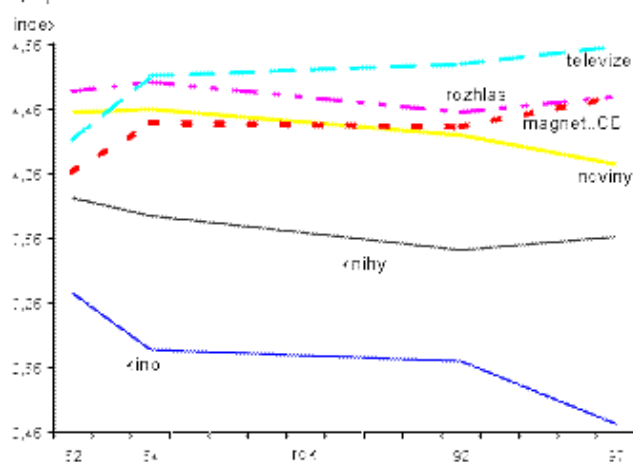
Hlavními signalizačními prvky byla rodina a škola. V současnosti jsou k nim přiřazována média, především televize. Cílem tohoto výzkumu bylo zmapovat vliv těchto činitelů na mládež v provázanosti se školou a rodinou.

Mediální aktivity ve volném čase

V závislosti na věku klesá u mládeže návštěva kina, ale také mimoškolní vzdělávání, studium, povídání si s přáteli, počítačové hry, poslech elektronických nosičů hudby, četba knih a návštěva divadla. S věkem stoupá pouze návštěva výstavy, musea, galerie a četba novin a časopisů. Na základě časové řady jsme zjistili, jak se

klesá četba deníků, nicméně četba denního tisku je u mládeže poměrně vysoko na žebříčku aktivit. Zastavil se pokles četby knih a v poslední době dochází dokonce k mírnému nárůstu. Největší pokles významu aktivity pro mládež v rámci volného času vidíme u návštěvy kina, která od roku 1982 trvale klesá. V posledních pěti letech je tento pokles velmi výrazný. Významnou aktivitou z hlediska frekvence se pro mládež v období několika let staly činnosti

Vývoj mediálních aktivit mládeže ve věku 15-18 let v letech 1982-1997

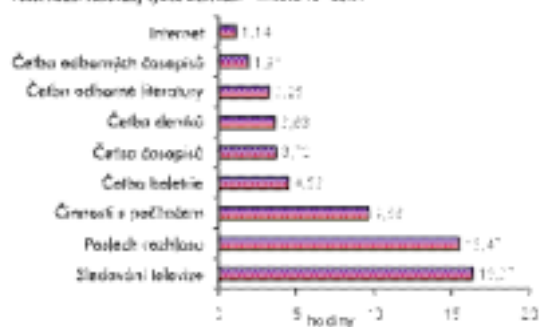

v posledních patnácti letech vyvíjejí aktivity spojené s médii. **Trvale stoupá frekvence sledování televize**, tato aktivita je u mládeže ve věku 15-18 let od roku 1984 na prvním místě. Zastavil se pokles frekvence poslechu rozhlasu a stoupá poslech pořadů na elektronických nosičích zvuku (magnetofony, přehrávače CD a desky). Od roku 1982 trvale

spojené s osobním počítačem.

Objem času věnovaný mladou generací týdně jednotlivým médiím ukazuje další graf. Na prvních místech jsou elektronická média, včetně osobního počítače. Televizní vysílání mládež sleduje v průměru kolem 2,5 hodiny denně. Pokud však sečteme všechny objemy četby

Počet hodin věnovaný týdně aktivitám - mládež 15-18 let

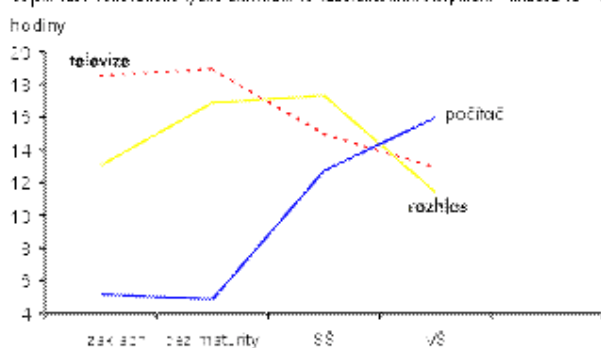
dojdeme k množství času srovnatelnému s časem věnovanému televizi. Docházíme tím k pozitivnímu zjištění, že česká mládež se stále ještě obrací k tištěnému slovu, využívá všech druhů tiskovin, od novin po odbornou literaturu.

Mediální aktivity jsou silně ovlivněny vzděláním, opačná závislost na vzdělání je u sledování televize a počítačových aktivit. S růstem vzdělání klesá počet hodin strávený před televizní obrazovkou a roste počet hodin před monitorem počítače. To potvrzuje propojenost klasické gramotnosti (vzdělanosti) a tzv. druhé-počítačové gramotnosti. Skupina s nejnižší vzdělaností sleduje televizi týdně v průměru 19 hodin a s počítačem je v kontaktu 5 hodin. Nejvzdělanější skupina sleduje televizi pouze 13 hodin, ale s počítačem pracuje 16 hodin. To jsou již zřetelné konstanty diferencovaných životních stylů.

Nova oslovuje především vyučené a lidi se základním vzděláním.

U Primy se ukazuje na nižší úrovni sledovanosti stejný průběh křivky sledovanosti s jednou odchylkou, sledovanost kulminuje u vyučených, to je patrně způsobeno menším zájmem středoškolských studentů, kteří také jsou obsazeni ve skupině se základním vzděláním. Obě stanice České televize vykazují u svých diváků opačnou závislost. S růstem vzdělání stoupá sledovanost obou stanic. Diváci se základním vzděláním a vyučením nejčastěji sledují Novu a nejméně ČT2. Diváci se středoškolským vzděláním s maturitou sledují stejně často ČT1 a Novu a sledovanost ČT2 na nejnižším místě se přibližuje sledovanosti Primy. Diváci s vysokoškolským vzděláním se nejčastěji dívají na pořady ČT1, následuje Nova a dále ČT2. Primu sledují vysokoškolsky vzdělaní diváci nejméně. Problémem televizního vysílání v České republice je malá vyhraněnost formátu jednotlivých stanic a neustálý proces jejich vzájemného přizpůsobování. Věková skupina mládeže

Objem času věnovaného týdně aktivitám ve vzdělanostních skupinách - mládež 15-30 let

spojená s uční a středoškoly je jednou z nejdělejších skupin televizních diváků, diváků Novy a pořadů jako jsou akční filmy a americké seriály. **Mezi středoškoly a uční je však ostrý řez ve využívání televize podle žánru a obsahu programu.** Středoškoly ve srovnání s uční preferují vzdělávací a populárně vědecké pořady. Uční naopak pokleslé

Při hodnocení televizního vysílání jsou mladí diváci nejkritičtější k hloupé televizní reklamě, ale značný podíl diváků je kritický i k násilí na obrazovce a k dalším jevům.

V získávání znalostí a dovedností potřebných k práci s počítačem byly v roce 1997 na prvním místě kamarádi a kolegové, ale v roce 1998 již to byla škola. Opět se

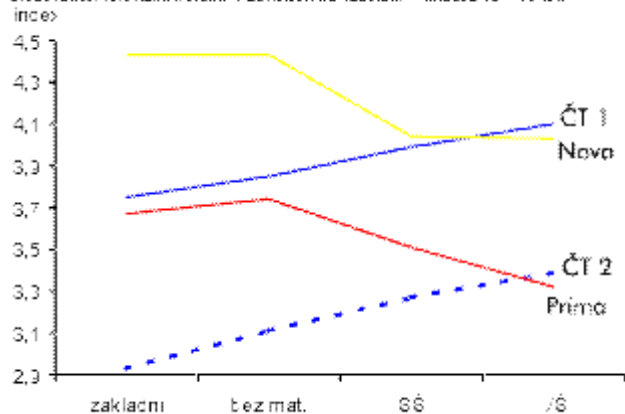
ale používá). To je dáno nedostatečnou soukromou vybaveností osobními počítači, takže značná část mládeže je odkázána na jiné počítače. Druhý faktor představuje computerizace práce. Čím dál více mladých lidí využívá počítač pracovní. Občas je slyšet v souvislosti s PC názor, že mládež pouze hraje počítačové hry. Pořadí počítačových činností podle procent mládeže, která tuto činnost na počítači provádí, je do značné míry shodné u osobního a disponibilního počítače. V celém věkovém spektru mladé generace není využívání počítače ke hrám dominantní a od 15 do 20 let význam počítačových her prudce klesá. **Výzkum prokázal, že mladá generace osobního počítače využívá všestranně,** využívány jsou i nejnovější a nejmodernější technologie. Tabulka ukazuje v procentech, k čemu mládež využívá vlastní počítač a počítač, který má někde k dispozici (disponibilní počítač). Středoškoly, ale i uční ve značné míře využívají vzdělávacích možností multimédií. Také elektronická pošta a Internet se staly běžnou součástí života mladé generace. Přístup na Internet má již více než polovina středoškoly (53 %).

Computerizace společnosti. V roce 1992 byla mládež ve věku 15 - 18 let na čele procesu osvojování si osobního počítače. Na druhém místě byla věková skupina 26 - 35 let. Ze sledovaných věkových skupin na tom byla nejhůře mládež ve věku 19-25 let. Při analýze trendu v computerizaci české společnosti je třeba reflektovat dva pohyby. Nejmladší věkové skupiny z počátku nástupu informační technologie se přesouvají do vyšších věkových skupin, samozřejmě se svou výbavou know how i materiálním vybavením. Mládež, která sehrála v počátcích computerizace významnou iniciační roli, je se vši pravděpodobností v současnosti spojena s dalšími inovačními prvky a procesy. Více než třetina středoškolských studentů již má domácí osobní počítač a jejich učitelé jsou vybaveni ještě lépe. Na osobním počítači může pracovat 85% učitelů a 77% středoškoly.

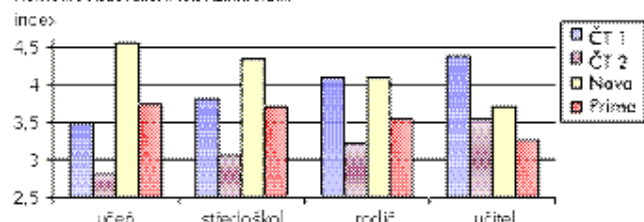
Vybrané výsledky z výzkumu Mileny Rydlové a PhDr. Petra Saka, CSc.

Výzkumný úkol byl řešen ve dvou etapách, přičemž v 1. odpovídalo 1176 respondentů, ve 2. etapě 1384 respondentů.

Sledovanost televizních stanic v závislosti na vzdělání - mládež 15 - 30 let.

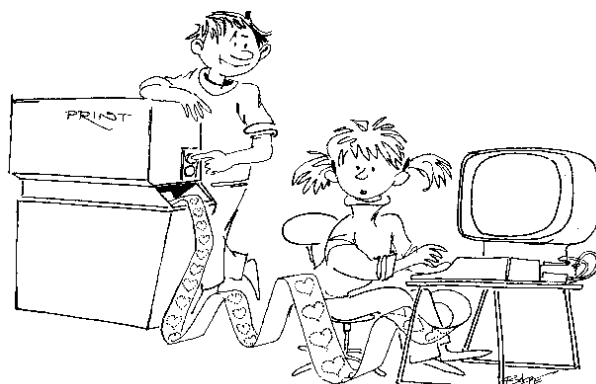
Frekvence sledovanosti televizních stanic

žánry jako jsou akční filmy, americké seriály a erotické pořady. **Tato shodná věková skupina je na křižovatce socio-kulturního vývoje.** V tomto věku dochází k diferenciaci uvnitř generace. Za pomoci komerční televize je zablokován kulturní vývoj velké části učňovské mládeže a tato část populace je fixována na pokleslou masovou kulturu produkovanou především komerční televizí. Výchovou a návykem na danou úroveň televizních pořadů si komerční televize bude nadále i intergeneračně zajišťovat reprodukci svých diváků.

potvrzuje vysoká priorita zájmu mládeže o informatiku. Ukázalo se však také selhání státu v první etapě nástupu informačních technologií. Vždyť oblast výpočetní techniky a informatiky není sférou nějakého vzdělávacího luxusu, ale v současnosti základní výrobní silou, která rozhoduje o síle ekonomiky, bezpečnosti atd. V pravém slova smyslu souhrn hardwaru, softwaru, příslušných znalostí a dovedností populace a to vše uspořádané do fungujících systémů, rozhodují o budoucnosti státu. Mladá generace výrazně více využívá disponibilní počítač (počítač nevlastní,

Výzkum prokázal, že dochází k radikální proměně životního pole a životního stylu mládeže. Realita je ve značné míře nahrazována mediální a virtuální realitou, na úkor reálných prožitků v reálném časoprostoru...

Kresba BaPe

Bojíme se o své děti?

Podle rodičů jsou jejich potomci nejvíce ohroženi drogami. Sociologický výzkum potvrdil, že matky mají o své děti větší strach než otcové. Bojíme se o své děti? Co vlastně považují rodiče za největší riziko pro své potomky? Jsou rodičovské obavy oprávněné?

Drtivá většina rodičů si jistě často klade otázku: Jsou moje děti v bezpečí? Co mého syna (dceru) nejvíce ohrožuje? Nejen vzhledem ke stoupajícímu trendu kriminality, jejíž oběti se stává dítě, jsou rodičovské obavy logické. Více než třetina rodičů (36 procent) má velké obavy z toho, že jejich potomek podlehně drogám. Vyplývá to ze sociologického průzkumu Filozofické fakulty UK v Praze, který se tímto problémem také zabýval a jehož výsledky mají LN k dispozici.

Loni v listopadu bylo při zkoumání postojů veřejnosti ke kriminalitě dotázáno 1719 osob starších 15 let. Na otázky ohledně obav o své děti odpovědělo 504 respondentů, kteří v té době měli alespoň jedno dítě ve věku od pěti do sedmácti let. Rodiče si mohli vybrat ze tří možných rizik a na škále od 1 do 10 pak vyjádřit míru svých obav (10 - největší obavy). Více než třetina rodičů (36 procent) má velké obavy (hodnocení 8-10) z toho, že se jejich potomek stane závislým na drogách. Jako druhé největší nebezpečí pak respondenti uvedli podlehnouti partě. Relativně nejmenší strach vzbuzuje riziko, že dítě bude zavražděno. Velké obavy v této souvislosti vyslovilo 26 procent dotázaných rodičů.

Pražané jsou otrlí

Vnímání rizik se značně liší podle místa bydliště.

Podle autorů průzkumu se překvapivě nejpriznivěji jeví názor obyvatel Prahy. Pouze v případě drog přesáhlo průměrné hodnocení rizika známku 5 (5,22). Autoři to vysvětlují tím, že Pražané se již tak trochu adaptovali na vyšší rizika postižení. Největší obavy uváděli respondenti z větších měst, zejména v kategorii od 50 do 100 tisíc obyvatel. Podle autorů jsou tak ve spojení s dalšími výsledky rozsáhlého šetření naznačeny zvyšující se problémy s bezpečnostní situací prakticky ve všech velkých městech.

Odrážej se vlastní zkušenosti

Postoje ke zločinnosti a obavy z ohrožení sebe nebo vlastních dětí samozřejmě odrážejí vlastní zkušenosti respondenta nebo jeho okolí. I když vzájemná vazba není příliš silná, přece jen s ní lze počítat, zni shrnutí autorů sociologického šetření. V pocitu ohrožení dětí závislosti na drogách prakticky nezáleží na tom, do jaké společenské vrstvy se respondenti sami zařadili. Obecně pouze platí, že nižší střední vrstva pocituje vyšší obavy než ostatní. Rodiče z vyšší společenské vrstvy pak charakterizuje optimismus při hodnocení rizika, že se dítě pod vliv špatné party dostane. Poněkud méně obav projevují rodiče-vyučení, naopak respondenti pouze se základním vzděláním se o své děti bojí více. Nejmenší obavy

z party či zavraždění dítěte pak projevují rodiče s vysokoškolským vzděláním. I další údaje z rozsáhlého šetření, které mapovalo pocity ohrožení kriminalitou v celé společnosti, pak slovy autorů naznačují, že zločinnost jako by se začala sociálně diferencovat. Celé šetření, jehož první výsledky LN publikovaly v první polovině prosince 1997, zpracovával vedoucí katedry sociologie FF UK Jiří Buriánek. Výsledky výzkumu však také

naznačují, že se možná mění postoj lidí k zabezpečení majetku i osobní bezpečnosti. Vyšší míra obav může totiž podle Buriánky přinést pozitivní efekt v tom, že se lidé začnou chovat tak, aby riziko zmenšili. Podle něj výzkum ukázal i míru citlivosti skupin obyvatel. Když někomu na vesnici ukradnou slepice, obvykle to snáší hůře než obyvatel velkého města, který právě přišel například o kolo.

Vladimír Dubský

Násilných činů na dětech stále přibývá.

Téměř čtyři tisíce dětí se loni stalo obětí trestného činu.

Hrozivý nárůst zaznamenali loni policisté především u případů pohlavního zneužívání dětí.

Ve srovnání s rokem 1997 evidují čeští policisté výrazný (8,5 procenta) nárůst kriminality, jejíž oběti se staly děti do patnácti let. Celková čísla trestných činů hovoří jasně - 3420 v roce 1997, 3710 loni. V České republice bylo loni zavražděno 19 dětí (17 v roce 1997) a 460krát zaznamenali policisté úmyslné ublížení na zdraví (430 v roce 1997). Největší - téměř 40procentní - nárůst však policie eviduje u mravnostní kriminality (1030 případů v roce 1997, 1440 loni), jejíž drtivou většinu tvoří pohlavní zneužívání dětí. Tento trend má podle policistů i jeden pozitivní důvod. Stále více postižených dětí totiž nachází odvahu obrátit se se svým traumatem na

odborníky. Policejní statistika se tak pomalu přibližuje číslům, která vyplývají z anonymních průzkumů. Iniciativa vychází především ze strany matek, lékařů, sousedů či učitelů. Právě učitelé začali ve výrazně větším měřítku upozorňovat na nebezpečí sexuálního zneužívání dětí. Mezi osobami, které vyšetřovateli obviňují z pohlavního zneužívání, figurují nejčastěji otčimové a otcové obětí. Pouze ojediněle se mezi obviněnými vyskytují učitelé a pěstouni. Jen každý desátý pachatel je přitom pedofil. Ostatní mají jinou psychickou poruchu, nebo jsou dokonce normální.

dub

převzato z Lidových novin
(8. 2. 1999)

Kouření - pití - drogy...

Srovnání rozdílů v návykovém chování adolescentů z Prahy a z ostatních regionů ČR - kouření, pití alkoholu a užívání drog.

Oblast střední Evropy bývá tradičně spojována s vysokou průměrnou spotřebou alkoholických nápojů na obyvatele a značnou tolerancí populace vůči častému a nadměrnému konzumu těchto nápojů. **Změna společenského systému byla v České republice provázena dalším zvýšením spotřeby alkoholických nápojů, navíc se na scéně, jako prudce akcelerující sociální a zdravotní problém, objevily drogy** (Nešpor, Csémy, 1994). Výsledky šetření z nedávné doby (Disman et al., 1994, Csémy, 1995, Csémy, Nešpor, 1995), která byla prováděna u rozsáhlých souborů dospívajících, upozorňují na vysoký výskyt nežádoucích forem návykového chování u mládeže v ČR.

Kouření

Výsledky výzkumu svědčí o statisticky významně větším rozšíření pravidelného kouření mezi adolescenty z Prahy

oproti mládeži z ostatních oblastí republiky. Zatímco v Praze kouří jedna třetina dotázané mládeže, v ČR bez Prahy je to o téměř 10% méně. Rozdíly jsou u dívek větší než u chlapců. Za silné kuřáky je možné považovat přibližně 9% adolescentů z Prahy a 5% z regionů ČR.

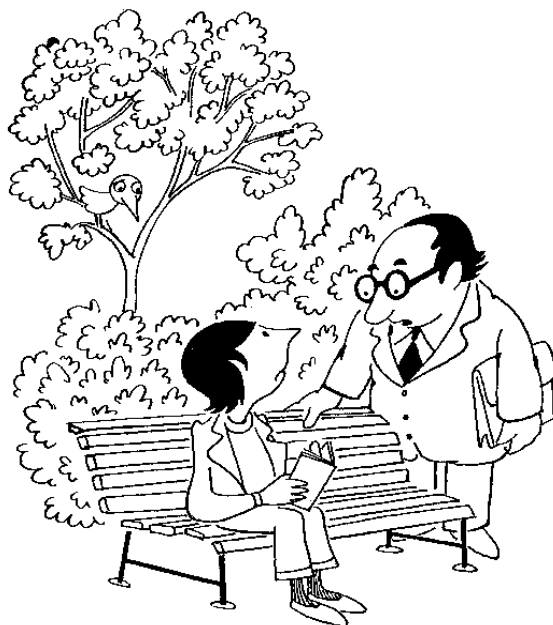
Pití alkoholických nápojů

Časté pití alkoholických nápojů (bez ohledu na druh nápoje!) je více udáváno chlapci z Prahy než jejich vrstevníky z mimopražské oblasti (29% oproti 22,6%). Z ukazatelů, které se vztahují k alkoholu, je to jediný, kde je asociace průkazná na statistické úrovni. Ve všech ostatních případech nejsou distribuce četností statisticky významné. Dle druhu nápoje je zřetelné, že u chlapců se největší oblibě těší pivo, zatímco u dívek je to tvrdý alkohol. Snímek sledující poslední konzumní epizodu naznačuje, že ekvivalent 50 anebo více

ml čistého lihu vypila ve formě piva více než čtvrtina dotázaných chlapců a stejně definované množství alkoholu vypily dívky z Prahy nejčastěji ve formě vína (11,6%) a mimopražské ve formě destilátu (10,8%) (sledované konzumní dávky představují to, co je již za hranici tzv. zdravotně bezpečných dávek pro dospělé zdravé muže dle doporučení Světové zdra-

Užívání nealkoholových drog

U šetření v obecné populaci je celoživotní výskyt užívání (tj. osobní zkušenost s danou drogou - lifetime prevalence nebo lifetime use) nejvýznamnějším obecně akceptovaným ukazatelem a měřítkem srovnávání. V našem souboru (obě pohlaví) byly nejčastěji udávány zkušenosti s užitím (užíváním) deri-

Kresba BaPe

HOCHU, DĚLÁŠ MI STAROSTI. DAL JSEM TI PĚTKU NA PIVO A TY SIS KOUPIL BÁSNĚ.

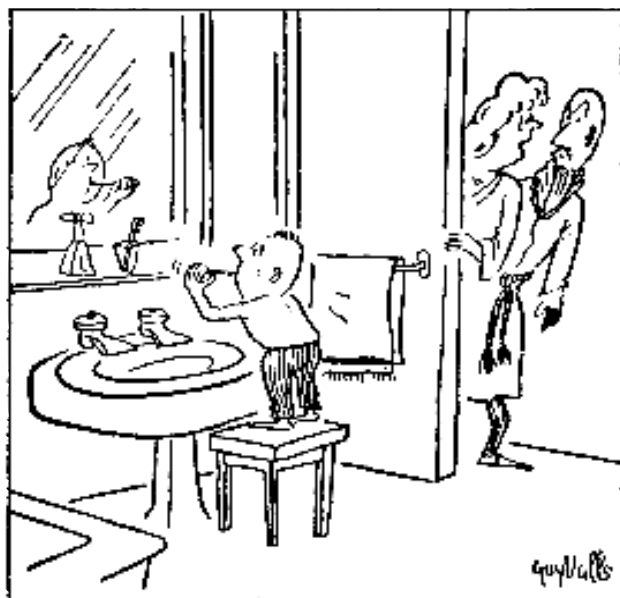
votnické organizace). Jako indikátory již zcela nepochybně zdravotně rizikových forem konzumu alkoholu, příp. také již forem problémového pití, lze pojímat výskyt časté alkoholové intoxikace (v našem případě opilost udávaná častěji než 3x v posledním měsíci) a výskyt častého pití nadměrných dávek alkoholu při jedné konzumní epizodě (v našem případě konzumace ekvivalentu 100 a více ml čistého lihu 3x anebo častěji v posledním měsíci). Dle výsledků výzkumu je možné odhadnout výskyt v tomto smyslu definovaného rizikového pití na 14-20% populace chlapců a 5-7% populace dívek v tomto věkovém pásmu.

vátů konopí. 22% všech dotázaných uvedlo alespoň jednu osobní zkušenost s marihuanou a hašišem. Na dalších místech pomyslného žebříčku se umísťují zkušenosti s užíváním léků se sedativním účinkem užívané bez doporučení lékaře (10,8%), zkušenosti s užíváním farmak současně s alkoholem (8,7%) a inhalování prchavých rozpustidel (7,6%). Zkušenosti s dalšími významnými skupinami návykových látek - halucinogeny, opiáty, stimulancia a anaboličké steroidy jsou udávány v rozmezí 1,8 až 2,5%. Jestliže jsme v případě alkoholu mohli konstatovat zanedbatelné odlišnosti různých forem konzumu,

Kresba Molín

VE KTERÉ TŘÍDĚ SE UŽ KOUŘÍ?

ze zahraničního humoru

„TY SE DIVÍŠ CO SE STALO S TVÝMI CIGARETAMI
A PAVLÍK SI UŽ POTŘETÍ ČISTÍ ZUBY!“

pak v oblasti zkušenosti s drogami jsou rozdíly doslova dramatické. Předně je to velmi vysoký výskyt zkušenosti s marihuanou nebo hašišem v Praze. I v případě ostatních nealkoholových návykových látek je situace obdobná, pochopitelně příslušné prevalenční hodnoty jsou nižší. Výjimku tvoří čichání těkavých rozpustidel, které se častěji vyskytuje mimo metropoli.

Závěrem

Souhrnný výsledek našeho srovnání lze shrnout do těchto bodů:

a) výsledky výzkumu

prokazují závažnou míru rozšíření takových forem chování ve vztahu k užívání návykových látek, které jsou spojeny s rizikem poškození nebo poruch v oblasti zdravotní a problémů v oblasti sociální. Jde tu zejména o rozšíření pravidelného kouření, častou konzumaci nadměrných dávek alkoholických nápojů a častou alkoholovou intoxikací u české dospívající populace a o značné rozšíření zkušeností s užíváním ilegálních drog.

b) s výjimkou pití alkoholu je rozšíření užívání návykových látek

významně vyšší v Praze oproti ostatním regionům ČR

c) skutečnost, že výsledky průzkumů prováděných od začátku 90. let signalizují nárůst výskytu zdravotně a sociálně nežádoucích forem užívání návykových látek u mládeže a dospívajících, vzbuzuje u odborníků, kteří se problematikou zabývají, obavy. V případě ČR je to právě problematika užívání alkoholu u mládeže, která je silně podněcována. Přitom z hlediska zdravotních rizik tu nejde jen o riziko vzniku a rozvoje patologických forem užívání např. závislosti, jako specifické psychiatrické poruchy, ale také o rizika úrazů v důsledku agresivního chování, intoxikace, dopravních přestupků atd. Často se také zapomíná, že konzum alkoholu ovlivňuje sexuální chování a je rizikovým faktorem šíření sexuálně přenosných chorob včetně infekce HIV. Nadměrná spotřeba alkoholu se také podílí na vzniku a rozvoji řady chorob, zejména novotvarů. Podle kvalifikovaných odhadů epidemiologů se alkohol podílí na celkové roční úmrtnosti asi 5% (MMWR, 1990). Laická veřejnost to většinou neví vůbec a zdravotníci často tato rizika nedoceňují. Ekonomické ztráty, které jsou způsobeny zdravotními důsledky zneužívání návykových látek, jsou ohromné. Ostatně dnes by je bylo možné i u nás (přes zdravotní pojišťovny) ekonomicky vyjádřit.

To, že nevidíme náznaky zlepšení situace, nás vede k řadě otázek ve vztahu k prevenci. Stačí vůbec to, co dnes u nás děláme v oblasti prevence: Určitě ne. Předně je třeba říci, že

je naprosto nesprávné, že se často prevence problémů způsobených návykovými látkami omezuje nebo redukuje na prevenci užívání ilegálních drog. Vzhledem k vývojovým souvislostem mezi užíváním legálních a ilegálních návykových látek by bylo logické a žádoucí, aby na úrovni primární prevence byly předmětem působení všechny návykové látky.

Rodina a škola jsou ty hlavní oblasti, v nichž lze úspěšně rozvíjet preventivní působení. Dnes již sice máme úspěšné příklady aplikace metodiky využívající působení vrstevníků na školách, přesto se zatím zdá, že v obou oblastech se preventivní působení prosazuje nevýrazně. Problém může být také v tom, že se dosud nepodařilo uvést v život uspokojivý model, v jehož rámci by (institucionálně, legislativně a ekonomicky) se úspěšně rozvíjela činnost nestátních neziskových organizací.

Lze konstatovat absenci politické vůle formulovat priority ve vztahu k ochraně a podpoře zdraví. Ve vyspělých zemích bez ohledu na to, zda je vládní politická reprezentace nakloněna více dopravě či doleva, je ochrana zdraví vyjádřena mnohem pregnanterněji než u nás. Naproti tomu se u nás setkáváme s neobvykle velkým prostorem a vlivem zájmových skupin výrobců tabáku a alkoholu (viz reklama tabáku a alkoholických nápojů v masmédiích).

Ladislav Csémy,
Karel Nešpor

Převzato z bulletinu
Mládež a společnost
1/96, zkráceno

TEBE TAKY TAK ROZČILUJE DNEŠNÍ MLÁDEŽ?

Benefičních koncertů je dnes celá řada. Možná by se dalo říct, že jejich počet přímo souvisí s tím, jak se neziskový sektor u nás probírá k životu. Návod na jeho uspořádání je docela jednoduchý. Pozve se několik významných umělců, formuluje se účel benefice, osloví sponzoři a pak už se jen doufá, že všechno dobře klapne.

DĚTI DĚTEM

Rozhodně si však nemyslete, že by se mělo jednat o akademické koncertování. Ba naopak. Bylo se na co dívat. Poroty jednotlivých přehlídek vybraly na koncert to nejzajímavější, co mohly. Tak se mezi vystoupeními hostů večera Štěpána Raka, Radky Fišarové a Lenky Filipové objevily tance, divadlo, folková i vážná muzika ... Těm nejlepším z nejlepších bylo stejně jako v minulém roce

Koncert "DĚTI DĚTEM" se od těch běžných benefičních koncertů přece jen trochu liší.

Už název napovídá, že hlavními aktéry jsou děti. Přesněji dětští vítězové přehlídek v rámci "Pionýrského Sedmikvítku" - soutěže sedmi různých kulturních oblastí organizovaných sdružením Pionýr (pro členy i nečleny Pionýra).

Děti často bývají také v hledišti. Program večera je připravován tak, aby se ho mohla účastnit celá rodina.

A do třetice - dětem je určen i výtěžek koncertu. Nadace Dětem, která dohlíží nad shromážděnými prostředky, pomáhá zabezpečit podmínky pro smysluplné využití volného času dětí. Kupříkladu první benefice alespoň trochu přispěla ke zmírnění škod způsobených povodněmi roku 1997.

uděleno ocenění předsedy vlády ČR, které za pomoci moderátora Jiřího Langmajera předával vedoucí úřadu vlády ČR Ing. Karel Březina.

Atmosféra koncertu dokáže strhnout nejen jednoho návštěvníka, a to jak děti, tak i hosty. Mezi nejčastnějšími byli kromě patronek koncertu dr. Petry Buzkové - místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a Terezie Dobrovolné - Miss 1997 a dále například ministr životního prostředí dr. Miloš Kužvart, náměstkyně ministra práce a sociálních věcí dr. Běla Hejná, náměstek ministra ŠMT dr. Ladislav Malý, zástupci sponzorů a řada dalších.

Po koncertě všichni tvrdili, že to stálo za to. Však se na konci ledna 2000 můžete přesvědčit sami. Přípravy na ten příští koncert Děti dětem začínají už teď.

Sdružení Karty mládeže

Sdružení Karty mládeže bylo na Ministerstvu vnitra zaregistrováno 10. 12. 1992, svoji faktickou činnost pak započalo v květnu 1993. Tomu předcházela aktivita Rady Evropy, která iniciovala prostřednictvím MŠMT ČR vznik Karty mládeže v České republice (ale třeba i na sousedním Slovensku). V listopadu téhož roku byla potom naše Karta mládeže přijata do Evropské asociace Karet mládeže - European Youth Card Association - EYCA, která vznikla v roce 1987 spojením několika národních slevových systémů pro mladé lidi (Španělsko, Portugalsko, Skotsko, Nizozemsko, Belgie). **Na Kartu mládeže, kterou každoročně vlastní v celé Evropě na 3 milióny mladých lidí, je v současné době k dispozici na 200 000 slev.** Mezi nejdůležitější v rámci Evropy patří zřejmě ty dopravní (vlak 20 - 40 % Španělsko, Itálie, Irsko, Švýcarsko, Francie; letadlo - všechny destinace na zeměkoulí; autobus - slevy 10 - 30 % ve Francii, Španělsku, Skotsku, Portugalsku; trajekty ve Španělsku, Irsku, Finsku apod.), kulturní (v některých zemích je jich na KM mnoho úspěšně zdarma - např. Malta, Portugalsko, San Marino, ale i 50 % sleva, která na západě není tak samozřejmá, ušetří množství prostředků). Slevy, ale existují i v nejrůznějších obchodech (dokonce i obchodních domech), značné výhody jsou i na sportovištích (bazény, kurty, hřiště, ale i vstupy na fotbalové zápasy - Zaragoza, nebo závody formule 1 - Estoril)

a v oblasti stravování, např. nechybí ani restaurace Mc Donalds (Skotsko, Belgie, Slovensko); Pizza Hut (např. Francie). Co se ubytování týká, na KM je k dispozici mj. mnoho mládežnických ubytoven po celé Evropě se slevou 30 - 60 Kč/noc.

Naše EURO 26 vlastnilo za pět let již na 23 000 mladých lidí. Řídicím orgánem, který se schází 1 - 2 x ročně, je Rada Sdružení Karty mládeže, ve které jsou zástupci občanských sdružení (ADAM, DUHA, YMCA) a státní správy (okresní úřad, DDM). **Distribuci Karet mládeže zajišťuje poměrně široká distribuční síť** cestovních kanceláří, informačních center, Domů dětí a mládeže, občanských sdružení, okresních úřadů. Nejdůležitějšími distributory jsou i banky, a to konkrétně Česká spořitelna (cca 750 KM v roce 1998) a hlavně Československá obchodní banka (1200 KM). Karta mládeže se také celkem úspěšně prodává v sekretariátu KM (520 KM). **Karta mládeže stojí 200 korun** a jelikož je kartou členskou, každoročně jsou k ní dodávány nejméně dva informační časopisy, kde jsou uváděny aktuální slevy, různé zajímavé cestovatelské soutěže, adresy mladých lidí se zájmem o dopisování apod. Provize za prodej je 20 %, 25 % při prodeji nad 150 KM ročně, 30 % při prodeji nad 1500 KM. Celkově bylo v roce 1998 distribuováno něco přes 5000 Karet mládeže. Po konferenci Karty mládeže v portugalském Cascals se rozhodlo o nutném 1%

počtu prodaných Karet mládeže - v našich podmínkách to znamená rozšířit kolem 18 000 Karet mládeže ročně. Částka, kterou budou moci mladí lidé ušetřit a to nejen v zahraničí, ale i doma je značná.

Konkrétní příklady nejvýhodnějších slev, které se u nás dají využít:

- **autobusová linka** Brno-Praha-Londýn: 3500 Kč, s KM sleva 20 % - tedy 2800 Kč, resp. 2680 Kč. Praha - Paříž a zpět: 2900 Kč, sleva 10 % s KM
- význačné slevy díky reservačnímu systému Galileo na **letenky** do celého světa
- 5 - 10 % slevy na **trajekty** v celé Evropě
- Galerie hl. města Prahy a Galerie Mánes - pro držitele KM vstup zdarma
- Rock café - vstup na koncert - sleva 10 Kč
- Westa Brno - 3 prodejny kol - sleva 10 %
- **lyžařské vleky** Beskydy, Krušné hory, Šumava - slevy 20 - 25 %, Chopok 33 %!
- **plavecké bazény** v Praze (50 %), Pardubicích (20 %), Chrudim (33%), Volary (20 %)

- cca 15 **autoškol** po celé České republice
- **nákup průvodců** (Olympia) a map (Kartografie) levnější o 10 %
- **slevy v restauracích**
- **divadla** - Praha, Brno, Zlín, Česká Lípa, Pardubice, Kutná Hora
- **kino** - Praha, České Budějovice, Kutná Hora, Ostrava

Záměrně jsme vynechali vstupy do kulturních objektů, jakými jsou např. Pražský hrad, Národní galerie, Pražská informační služba, hrady, zámky, muzea (Boskovice, Brno, České Budějovice, Opava, Jablonec, Jihlava, Olomouc, Pardubice, Pelhřimov, Strakonice, Tábor, Zlín) a galerie po celé republice, kde se sleva rovná 50 % a tudíž větší částí držitelů (65 - 70 % studenti, kteří tuto slevu dostanou na základě svého statutu) KM již více nepomůže.

Více informací o Kartě mládeže získáte na adrese:
Karta mládeže
 Mánesova 46, Praha 2
 tel./fax: 02/22250388
 e-mail: km@adam.cz

Eurodesk

EURODESK je informační služba využívající stejnojmenné databáze s údaji o programech Evropské Unie. Je určena převážně mladým lidem z celé Evropy, ale i těm, kteří s nimi pracují (pedagogům a dalším profesionálním i dobrovolným pracovníkům s mládeží). Byl založen roku 1990 ve Skotsku, jako národní informační databáze pro mládež. Úspěšnost databáze vedla v roce 1995 k její přeměně v celoevropskou informační službu. V současné době má více než 100 regionálních partnerů v 19 evropských zemích. V České republice byl realizací projektu této informační služby pověřen Institut dětí a mládeže MŠMT. **EURODESK obsahuje především podrobné informace o vzdělávacích a výměnných programech EU** (např. Mládež pro Evropu,

SOCRATES, LEONARDO da VINCI) a **národních programech pro mladé lidi** jednotlivých členských zemí projektu EURODESK; informace z oblasti kulturní, sociální, volného času, ekologie atd.; kontakty na řadu střešních i národních organizací, které pracují na poli vzdělávání a mládeže; odkazy na internetové stránky EU, které se týkají politiky EU ve vztahu k mladé generaci; základní informace o publikacích k problematice mládeže. Význam EURODESKU je hlavně ve zpřístupnění informací, a to i těm, kteří nemají přístup na Internet; v prohloubení vzájemné informovanosti vládních i nevládních organizací pracujících na poli mládeže. Neméně důležitá je i propagace národních i nadnárodních aktivit jednotlivých členských zemí databáze EURODESK.

EURODESK byl slavnostně uveden do provozu 3. 5. 1999 v Informačním centru pro mládež IDM MŠMT.
 Kontaktní adresa: www.eurodesk.org, www.eurodesk.cz
 e-mail: eurodesk@adam.cz

Personální marketing AČR

Obrana státu je záležitostí celé společnosti a každého občana. Jejím hlavním cílem je vytvořit podmínky pro bezpečnost a prosperitu společnosti a jejich členů, z nichž nejdůležitější jsou státní svrchovanost, územní celistvost, demokratické zřízení a národní svěbytnost. Bezpečnostní systém České republiky zahrnuje složky zahraničněpolitické (diplomacie), vojenskopolitické (resort obrany), vnitropolitické (policie, státní zastupitelství, soudy, vězeňská služba, zpravodajské služby, komplexní záchranný systém), hospodářské (obrný průmysl), ekologické a instituce, které usku- tečňují politiku zaměstnanosti (Ministerstvo práce a sociálních věcí a úřady práce), vzdělávací politiku (školy a instituce Akademie věd) a finanční politiku (Ministerstvo financí).

Armáda České republiky jako součást bezpečnostního systému České republiky je určena k obraně státu proti vnějšmu vojenskému napadení, k plnění úkolů k udržení či nastolení míru a k obraně ve smyslu závazků, které pro Českou republiku vyplývají z Charty OSN, Severoatlantické smlouvy a mezinárodních smluv. Armáda České republiky je dále určena k eliminaci nevojenských smíšených ohrožení, která pro jejich rozsah nemohou likvidovat k tomu určené orgány. Musí být schopna úspěšně plnit úkoly obrany státu v plném rozsahu, a to jak samostatně vlastními silami, tak i ve spolupráci s ozbrojenými silami členských zemí NATO

a dalších případných spojenců. Armáda České republiky ke splnění svých úkolů potřebuje zbraňové systémy, dopravní a technické prostředky. Rozhodujícím prvkem, který ovlivňuje možnosti jejich využití, je kvalita vojenského personálu. Pro získávání vojenského personálu Armády České republiky byl na Hlavním personálním úřadu Ministerstva obrany zřízen Odbor personálního marketingu.

Naším úkolem je poskytovat zájemcům kvalitní informace o možnostech studia ve vojenských školách a uplatnění v Armádě České republiky. K tomu připravujeme publikace, videokazety, rozhlasová a televizní vystoupení. Informační služby poskytujeme při významných akcích, jako jsou dny otevřených dveří vojenských škol a vojenských útvarů, letecké dny, dny pozemního vojska (BAHNA), výstavy vojenské techniky. Účastníme se burz práce a burz vzdělávacích příležitostí. Provozujeme bezplatnou telefonní a internetovou informační a poradenskou službu. Kontakt na uvedené služby (telefonní číslo 0800 15 44 45, internetová adresa www.army.cz) je uveden na všech našich publikacích a upomínkových předmětech. Informacemi o možnostech studia ve vojenských školách a uplatnění v Armádě České republiky chceme oslovit co nejvíce mladých lidí. Spolupracujeme proto se školskými úřady, řediteli škol, výchovnými poradci, pracovníky informačních a poradenských

středisek úřadu práce. Zahájili jsme spolupráci s Českou radou dětí a mládeže. Prostřednictvím časopisu ARCHA chceme informovat o našich zajímavých činnostech chlapce a děvčata z členských organizací České rady dětí a mládeže a přispět k navázání vzájemně prospěšných kontaktů České rady dětí a mládeže s Armádou České republiky.

Doc. RNDr. Ladislav Halberštát, CSc.

CO PRO VÁS VYBRAL A PŘIPRAVIL NA PRÁZDNINY INSTITUT DĚTÍ A MLÁDEŽE

Vademecum k letním táborům

(základní vyhláška, příprava tábora, tvorba programu, pracovníci letního tábora, bezpečnost a ochrana zdraví, vybrané právní předpisy, vybavení lékárničky, zdraví a letní tábory v zahraničí, vzory písemností a formulářů); IDM, 1998

Katalog turistických ubytoven

(adresář více než 400 ubytovacích kapacit pro děti a mládež, informace jak pro jednotlivce, tak pro kolektivy, seznam a stručný popis některých tipů na výlet - přírodovědných turistických tras); IDM, 1998, aktualizace 1999 přiložena na disketě

Adresář středisek pro volný čas dětí a mládeže v ČR

(adresář středisek pro volný čas dětí a mládeže, stanic zájmových činností a jejich táborových základů zařazených do sítě MŠMT); IDM, 1999

Adresář vybraných občanských sdružení dětí a mládeže a pracujících s dětmi a mládeží /i v anglickém překladu/

(adresář cca 100 občanských sdružení spolupracujících s MŠMT s anotací jejich činností); MŠMT, IDM, 1999

Vademecum mladého návštěvníka Prahy /i v anglickém překladu/

(průvodce Prahou zaměřený na mladého návštěvníka doplněný o praktické informace pro mladého návštěvníka ze zahraničí); 1999

Od Bukurešti k Lisabonu aneb vztah Evropy a světa k mládeži

(sborník z evropské a světové konferencí ministrů školství, které se konaly v roce 1998); MŠMT, 1998

Střediska pro volný čas dětí a mládeže

(soubor metodických materiálů k činnosti domů dětí a mládeže a stanic zájmových činností); MŠMT, 1998

Vybrané právní předpisy pro výchovu mimo vyučování III

(třetí pokračování přehledu právních předpisů pro práci s dětmi a mládeží ve výchově mimo vyučování); IDM, 1998

Státní politika vzhledem k mladé generaci v ČR

(materiály MŠMT a Vlády ČR k problematice mladé generace); MŠMT, 1998

Platí u nás zákony?

Je-li ústředním tématem tohoto čísla ARCHY otázka: Co nás pálí?, není možné nezmínit problém majetku (bývalého) SSM. Ústavní zákon č. 497/1990 Sb. ze dne 16. listopadu 1990 o navrácení majetku SSM lidu ČSFR v § 4 praví:

„Vláda České a Slovenské Federativní Republiky po dohodě s vládou České republiky a s vládou Slovenské republiky stanoví rozdělení tohoto majetku tak, aby byl použit výhradně pro potřeby dětí a mládeže.” (konec citátu)

Mám v tuto chvíli dojem, že už by se vlastně nic ani nemuselo dodávat... Všichni totiž víme, jak to s majetkem (bývalého) SSM vypadá a dá se posloužit mnoha zajímavými příklady, jak je citovaný paragraf „naplněn”. Ale přece jen, aby to nebylo chápáno jako útok neukojeného „mládežníka”...

Občas se pokusí někdo nezávislý zajímat se o to, jak věci fungují. Zkusil to i Nejvyšší kontrolní úřad. Výsledky jeho posledního pokusu jsou přístupné každému zájemci ve „Věstníku NKÚ 1997” (částka 3, strana 241 a dále). Na dvanácti stránkách se potom nachází výživné čtení - text Kontrolního protokolu. Je zakončeno posledním odstavcem, citát:

„Kontrola prokázala, že závažné nedostatky v hospodaření s majetkem býv. SSM a jeho využívání zjištěné NKÚ v předchozích kontrolách nadále přetrvávají. Majetek, který je v současné době ve správě Fondu, většinou dětem a mládeži neslouží. ...”

Jsmo lidé, kteří pracují s dětmi, působí na ně - vychovávají. Myslím, že drtivá většina vede děti k řadě kladných mravních zásad a norem slušného chování. Patří mezi ně i úcta a respekt k zákonům a dobrovolná vůle přijímat je a snaha se jimi řídit. Myslím si, že jen obtížně najdu vhodnější příklad toho, jak se dlouhodobě právo nectí, ba přímo pošlapává. Máme se tímto příkladem inspirovat? (Troufne si někdo odpovědět na tuto otázku?)

A k tomu patří ještě jedna poznámka. Když byla kontrola NKÚ v našem sdružení, následovala řada opatření, která kdybychom nenaplnili, bylo to s námi moc špatné. (To mi potvrdí jistě i další sdružení, která kontrolou NKÚ prošla. A to naše závady byly vlastně prkotiny.) Nu, zde uplynuly od kontroly roky, a nic se neděje. Můj přítel právník na to má rádobý veselý pořekadlo: Viš, ten náš paragraf je kroucený na mnoho stran... Takže přeloženo: zákony platí pro všechny, a pro některé zvlášť. Chápu to dobře?

Vlastně o nic nejde. Říkám zodpovědně - vem' ten majetek vlastně čert. (A účtu k právu, přirozený respekt k právnímu státu a víru ve spravedlnost jakbysmet ?!?)

Martin Bělohávek

P.S.: Asi je pikantní, když úvahu na toto téma píšu právě já. Ale nějak to na mě vyšlo... Dráždivost mého autorství může mít hned dvě příčiny. Jednak názor, že si stále ještě dost lidí myslí, že občanské sdružení PIONÝR má cosi společného s majetkem (býva-

lého) SSM - a tudíž nemá žádné právo se k věci vyjadřovat a dále proto, že je poměrně dost znám můj osobní postoj k tomuto majetku - tvrdím totiž, že slouží jedinému cíli: aby se občanská sdružení mezi sebou co nejvíce nedohodla a aby spory z toho pramenící tuto část společnosti před onou zbývající dostatečně znemožnily. Přesto jsem si troufl ji napsat. Abych předešel následným dotazům

z Fondu dětí a mládeže, prohlašuji: Tento článek nevznikl jako začátek, část ani konec kampaně útoku ČRDM na FDM. S fondem má snad společné pouze jedno: oboustranný zájem na vyřešení problému kolem (bývalého) majetku SSM. Žádám členy výboru FDM a pracovníky FDM, aby tutu stať nebrali jako atak na sebe či na FDM, ale jako poukázání na zcela obecný problém, v němž fond prostě objektivně vystupuje.

Co pálí FoS ČR?

Není obvyklé veřejně pronášet kritiku míst nebo pracovníků, na jejichž pomoc a spolupráci jsme odkázáni. Naše následující výpověď je tedy sepsána především proto, aby opakující se nedobrou situaci bylo možno nejen nahlédnout, ale brzy i projednat a řešit už proto, že se týká mnoha neziskových organizací, a to nejen dětí a mládeže.

Pálí nás pravidelně se každý rok v prvním čtvrtletí opakující absence dotačních státních finančních prostředků. A protože jsme na nich dosti závislí, podmínky i termíny pro jejich získání plníme. Včas a dobře předešlé projekty vyúčtujeme, včas a kvalitně nové žádosti na příslušná ministerstva odešleme, později je také obhájíme. To vše do

konce roku. Pro nás již pozdě však uzavíráme příslušné smlouvy a na jejich základě očekáváme státní finanční prostředky potřebné k zajištění naší činnosti.

A tady nastává onen letitý problém. Finanční částky nepřijdou ani v únoru, ani v březnu, očekáme se jich v dobré víře snad někdy v polovině dubna! Celé jedno čtvrtletí každého roku bychom mohli naše pracoviště jednoduše zavřít. Naprosto bezdůvodně a nechtěně bez vlastní viny jsme se dostali do situace neplatičů faktur, prostě neseriozních partnerů. Místo abychom řešili úkoly spjaté s naší vlastní činností, omlouváme se za neplacení faktur za nájem, telefony, elektrinu, vydané časopisy a další tisky, usku-

tečnění akce, nemluvě o neplacení mezd pracovníkům. Jsme jako v začarovaném kruhu. Chceme být dobří partneři - státu, ministerstvům a jejich pracovníkům i našim dodavatelům, ale nemůžeme. Co s tím! Pomůže nám někdo již v příštím roce?

Nejsme přece žádni nováčky. Mnozí naši zástupci spolupracují s úředníky ministerstev dlouhá léta, navzájem se velmi dobře znají. Předpokládám, že mají také vzájemnou podporu

nápady najdou také mezi námi. Rádi pomůžeme!
František Synek,
místopředseda
Folklorního sdružení ČR

CO NÁS TRÁPÍ...

Pro činnost našich organizací na nejnižší úrovni - tedy klubů, kroužků, souborů a dalších skupin - jsou mnohé problémy řešitelné takřikajíc z prostředků vlastního domu. Nejsme přímo odkázáni na státní finanční prostředky. Dovedeme je získat jinde; pomohou rodiče, spon-

taneční, přírodopisnou, ekologickou i jinou dávají dětem možnost vhodného využití volného času v oblíbeném kolektivu a při oblíbené a dobrovolně vybrané veřejné činnosti. Což takto pojatá činnost není tou nejlepší prevencí a ochranou proti drogám a dalším nebezpečím tohoto druhu, proti nimž náš stát i celý svět bojuje? Dle příslušných směrnic či názorů pracovníků školských a okresních úřadů asi není! My si však myslíme, že je jednou z těch nejlepších. Konečně to pochopte! Neplýtvajte peníze na kontroverzní přednášky

a besedy, při nichž lektor často děti na drogy spíše upozorní a vše jim přímo (věřme, že možná nechtěně!) osvětlí. Neplýtvajte penězi na velké propagační kampaně. Podporujeme - ale i uvolněním příslušného toku peněz - aktivní veřejnou a prospěšnou činnost dětí a mládeže v organizacích, souborech, kroužcích a dalších kolektivech. Podporujeme jejich zájmovou činnost. Z nedostatku času a pro jeho plnohodnotné využití zapomenou na drogové lákadlo.

Vedoucí folklorních souborů FoS ČR

a důvěru. Jak již bylo řečeno, my všichni své úkoly a termíny plníme včas a přesně (zajistě se výjimky najdou!), naše činnost je bohatá, pestrá, věříme, že i záslužná a potřebná. Dětem a naší mládeži vytváří možnost zapojit se do hodnotných programů a činností, které jsou vhodné pro jejich poučení, zábavu, zdraví, radost i spokojenost. Prosíme proto náš stát, aby se zamyslel nad svým postojem v otázce toku finančních prostředků a jeho časování. Prosíme náš stát, aby nás nevystavoval každoročně do role nespolehlivých partnerů pozdním odesláním smluvně slíbených prostředků. Prosíme náš stát a jeho úředníky, aby tuto situaci pomohli řešit. Možná se dobře

zoří, často obec či město, někdy i škola. Přesto nemůžeme přejít bez povšimnutí, když se státními prostředky (dle nás) „tak trochu plýtvá“ či nehospodárně užívá v oblastech, kde bychom se mohli i my zapojit a tím i příslušné částky být omezeně čerpat. Máme zde na mysli oblast naplňování programu protidrogové prevence mezi našimi dětmi a mládeží. Na ni jsou státem uvolňovány velké částky, ale na mnohé oblasti, v nichž nepřímo děti a mládež aktivní činností dovedeme od těchto nebezpečí ochránit, se bohužel vůbec nevztahují. Je v tom úmysl nebo jen systémová chyba, kterou lze napravit? Naše organizace, soubory a oddíly pravidelnou činností sportovní,

Co na to SKSK a ICOK

SKSK je zkratka Sdružení klubů správných kamarádů České republiky, ICOK znamená Informační centrum oddílů a klubů. Obě sdružení jsou novými členy ČRD (viz str. 4 a 5)

Nejvíce mě pálí nedostatek času. Ten ale plyne z toho, že jsem současně náčelníkem našeho sdružení. Co mi může pomoci vyplývá z odpovědi na moji druhou otázku. Přímo práci s dětmi беру jako relaxaci od práce v náčelnictvu. Vedu jeden klub při dětském domově ve Staňkově. Je to sice trochu z ruky (až u Domažlic), ale jsou tam fajn děti, které jsou vděčné. Druhý klub jsme založili jako integrovaný v Praze - Klánovicích.

Jsou tu i děti z rodin a tak po delší době vedu opět děti z rodin. Jsem poměrně příjemně překvapen. V Praze se nám nikdy nedařilo, ve velkých městech to je špatné. Tady jsem zatím spokojen, možná je to tím, že Klánovice jsou hodně na kraji Prahy.

Mila - vedoucí 6. St KSK a patron dvou klubů

Nedávno jsme měli problém po tom, co jsme ne vlastní vinou havarovali s autobusem, který

nám svázel děti na akce. Naše děti totiž bydlí po vesnicích, které nejsou sice daleko od sebe, ale nejsou zase tak blízko, aby se děti sešly pěšky a samozřejmě mezi nimi žádné autobusové či vlakové spojení není. Problém naštesti máme vyřešený, našel se člověk, který nám půjčuje nový autobus na naše akce.

Jinak si nemohu stěžovat. S naším ústředím v kterém teď také zasedám, jsem spokojený.

Lukáš - vedoucí 2. St KSK a patron klubu

Můj klub je už odrostlý, takže s ním problémy

nejdou. jeho členi jsou už patrony dalších klubů. Je to příjemný pocit sledovat své odchovance, jak dál pracují a když si občas přijdou pro radu. Většinu problémů nám pomáhá řešit ústředí, takže na nás tolik nedoléhají.

Vášek - vedoucí 1. St KSK a patron klubu

Nejvíce mě pálí nedostatek času, financí a prostor. Ústředí je totožné s mým bytem, který je současně kancelář a skladem. Taký to u mě podle toho vypadá. Zužuje to i možnost mých spolupracovníků mi pomáhat, protože jsou

odvislí na tom, kdy jsem doma. A pak, když mi někdo chce třeba pomoci s korespondencí a já zrovna dělám něco jiného na počítači, je to problém. Pomohly by nám finance na kancelář (nemusely by být ani velké) a vlastní počítač pro sdružení. Zatím děláme na mém osobním. Dalším problémem je to, že druhá půlka dotací přijde až ve 4. čtvrtletí. Pracujeme hodně s dětmi z dětských domovů a budeme mít finanční problémy. Vedoucí nejsou schopni tak velké částky zazalohovat ze svých peněz. Nejsou to totiž většinou moc bohatí lidi,

protože ten čas, kteří jiní věnují tomu, si něco přivydělají, oni věnují bezplatně dětem. Celkem by pomohlo i to, kdyby tyto peníze byly aspoň ve 3. čtvrtletí.

Mila Fuček - náčelník

Jediný problém je nedostatek peněz na vybavení.

Delfin - Žatec

Málo dětí - v Praze je to celoplošný problém a chybí stálí kolegové na výpomoc s oddílovým programem a na akcích. Většina nových pracovníků pomůže jednou a potom se už neozvou.

Olda - Praha

Co působí starost skautům

Stejně jako jiná sdružení dětí a mládeže, i skauti mají spoustu starostí se svými dětmi, se svými oddíly i se svou vlastní organizací. Bylo by bláhové se domnívat, že tomu může být jinak v situaci, kdy se celá společnost teprve velmi pracně probouzí do života ve skutečné svobodě a kdy se teprve učíme řídit „lodičku“ svých oddílů a středisek ve velmi nepřehledných právních i ekonomických vodách „reálného kapitalismu“, který se dnes pěstuje v českých zemích. Někde máme málo vedoucích na to, jaký je zájem děvčat a chlapců o naše oddíly, jinde naopak nemáme dost dětí k připraveným vedoucím - a jinde máme vedoucí i děti, ale chybí klubovny nebo tábořiště. Některé oddíly a střediska jsou skutečně skvělé - a jiným se nevede. V tom jistě nejsme mezi sdruženími, zabývajícími se výchovou a naplní volného času dětí a mládeže, nikterak osamělí. Jsou to prostě

skutečné starosti se skutečnými problémy. Přesto jsme v zásadě byli vždy přesvědčeni, že si s nimi musíme poradit především my sami. A že to také zvládneme. Na tom trváme dosud - byť jistě ani tady žádnou pomoc neodmítneme. Máme však velkou starost o něco dalšího, co nám opravdu velmi leží na srdci a s čím si sami neporadíme: **jde o samotný postoj společnosti k dětem a mladým lidem, k tomu, jakou váhu naše společnost přikládá jejich výchově, rozvoji jejich vzájemných vztahů, vytváření podmínek pro jejich zdravý rozvoj nejen tělesný a intelektuální, ale i sociální, kulturní, mravní a duchovní.** Nejde nám tedy zdaleka jen o těch „našich“ čtyřicet či padesát tisíc světlušek, vlačat, skautek, skautů, rangers a roverů. A to nejen proto, že dobře víme, jak je i jejich život spoluurčován celkovým klimatem společnosti,

a že tedy jejich „pouť za úspěchem“ (viz kniha Baden Powella, zakladatele skautingu) nezávisí jen na tom, jak vypadají a budou vypadat naše oddíly. Skauting má již ve svých kořenech zakódovanou skutečnou starost o občanskou společnost, zodpovědnost za celek této společnosti a vědomí povinnosti být této společnosti užitečným prostřednictvím konkrétní účinné služby. Právě toto byl a je hlavní důvod, proč se Junák - svaz skautů a skautek ČR podstatnou měrou zasazoval o vznik České rady dětí a mládeže. Stručně řečeno: **Od ČRDM tedy očekáváme, že bude institucí i prostorem, skrze něž**

se mnohem účinněji než dosud bude v české společnosti ozývat s patřičnou vahou hlas ve prospěch dětí, mladých lidí, výchovy a všech struktur, které k tomu slouží.

Vycházíme totiž z následujících skutečností:

1) Pozice i budoucí úkoly mladé generace jsou už dnes a o to více budou zítra podstatně jiné, než tomu bylo ještě v životě jejich rodičů, natož prarodičů. Zásadní proměna světa, která se děje před našima očima (na straně těch zodpovědných - politiků - zdá se hodně přivřenýma), je způsob

beny zejména proměnou komunikačních možností a stále se urychlujícím technologickým vývojem, který vyrazuje mnohé mladé lidi z plného života vinou nezaměstnanosti, nedostatečné vzdělanosti i nepřiměřených sociálních dovedností. **Tato proměna s sebou nese - kromě celé řady téměř neuvěřitelných možností - také spoustu vážných ohrožení:**

rozpad tradičních vazeb včetně rodin, nová sociální rizika včetně těch velmi agresivních (drogy, společensko-politický extrémismus či sekty), propadnutí konzumnímu a dehumanizovanému životnímu stylu. Průzkum provedený v roce 1990 po celé tehdy svobodné Evropě o reálné sdílených hodnotách naší civilizace vyústil do alarmujícího zjištění: „Je mnohem lepší přijít na svět jako auto, než jako dítě“.

2) V české situaci pak významnou - a bohužel negativní - roli hrají tyto další faktory:

• V důsledku systematického ničení přirozené občanské společnosti komunistickým režimem, který zlikvidoval spolky, církve, vzdělávací a kulturní sdružení či je znásilnil do polohy služek vládnoucí ideologie, a v důsledku dosud velmi ofresené autority školy, která rovněž zdegenerovala v předchozím režimu na nesvéprávnou služku, navíc mnohdy využívanou k vydírání rodičů, **se dnešní česká rodina ocitla ve velmi náročném postavení.** Na rozdíl od období první republiky nebo zemí, které neproděly „komunistickou kůru“, musí rodina řešit řadu výchovných úkolů bez přiměřené opory ve společnosti i v jejích přirozených strukturách, a to kromě existenčních - tedy hospodářských, bytových, a vztahových - ať už partnerských nebo mezigeneračních, těžkostí. Tím je

dnešní rodina přetížena - a mnohem častěji selhává, což vede k dalším negativním důsledkům, jak pro celou společnost, tak pro zdravý vývoj dětí.

• Společenská prestiž všech, kteří se věnují výchově, je u nás neúměrně nízká.

To se zpětně projevuje dlouhodobým nedostatkem lidí, kteří by se na různých úrovních, od dobrovolné přes poloprofesionální až ke špičkové profesionální, této oblasti věnovali s patřičným nasazením a odpovídající kompetencí.

• Nedostatečná prestiž výchovy se ovšem promítá i do odborného zájmu - skutečně fundované práce, zabývající se výzkumem dětí a mládeže i metodami jejich výchovy jsou u nás velmi vzácné.

Projevuje se v uspořádání infrastruktury obývaného prostoru měst i venkova, kde chybí hřiště, tělocvičny, prostor pro hry, klubovny i tábořiště. Je to vidět i v nezájmu médií, která u nás prakticky suplují občanskou společnost, pro něž však jsou děti zajímavé pouze jako diváci komerční televize. Důsledkem toho všeho je i naprosto nedostatečný zájem politiků.

• Nakonec ještě připomeneme, že mnozí úředníci se dosud nerozloučili s nadřazeným přístupem k občanům, takže zařizování různých záležitostí, které se týkají podpory výchovných aktivit dětí a mladých lidí, jako např. zajišťování různých povolení, posudků, rozhodnutí ap., je neúměrně složité, náročné na čas i energii, někdy i ponižující.

Toto všechno na všech úrovních vidíme a cítíme. Mnozí z nás o tom uvažují a mnozí i hledají cesty k nápravě. **Přesto všichni po devíti letech v „nových poměrech“ musíme konstatovat: Na výraznější změnu**

sami nemáme dost sil. A protože tuto změnu považujeme za nezbytnou - má-li česká společnost obstát před výzvami a nelehkými úkoly nastupujícího 21. století - hledáme všechny lidi „podobné vůle“.

Lidi, kterým leží na srdci, aby u nás byla výchova považována za přinejmenším tak důležitou jako je ekonomika či politika. Tváří v tvář současné české situaci to vskutku zní jako utopie. Přesto o nic menšího svou angažovaností v ČRDM neusilujeme, protože věříme, že skrze ni je šance, aby opravdu došlo k tolik potřebnému posunu. Skutečnost, že při tvorbě „Státní politiky vzhledem k mladé generaci v České republice“, kterou 6. ledna tohoto roku přijala vláda jako závazný koncepční materiál, byla ČRDM konzultována jako významný a kompetentní partner

a její stanoviska byla zohledněna, je takovou první vlaštvou. Skauting byl vždy od svého založení v roce 1906 mnohými - zejména těmi „realistickými“ - považován za nereálnou utopii. Navzdory tomu naplňoval po celé 20. století životy milionů dětí a mladých lidí po celé zeměkouli. Ale nejen to: přinášel podstatně podněty k celospolečenským diskusím a dokázal mnohde velmi účinně přiložit ruku k dílu tam, kde oficiální struktury států selhávaly. Jsme přesvědčení, že i čeští skauti mají co nabídnout celé české společnosti - nejen „svým dětem“. Očekáváme, že ČRDM jako sdružení těch, kteří postavili děti a jejich výchovu do centra svého usilování, nám v tom bude silnou oporou.

Mgr. Jiří Zajíc, Junák - svaz skautů a skautek

Názor AKSM ...

Jedinou pomocnou ruku nacházím na konci svého ramene.

V dnešní době má mládež velké množství nabídek, které vypadají lákavě a prezentují se jako dobré, ale ve skutečnosti mají za úkol mladé lidi

a děti využívat pro své cíle. Jak tedy naučit mladé rozlišovat mezi dobrým a špatným, mezi libivým povrchním prožitkem a opravdovým trvalým štěstím?

*Vladimír Novotný,
předseda o. s. Matěj
člen rady AKSM*

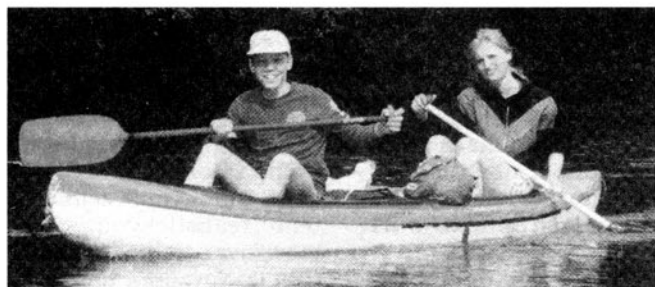
Důležité pro nás je vědět, jaké budou mít pravomoci vyšší územní samosprávné celky ve

vztahu k dětem a mládeži. Bylo by také nemilé, kdyby dotační politika MŠMT ve vztahu k menším organizacím skončila dříve, než začnou dotace poskytovat tyto samosprávné celky. Doufáme, že zde nalezneme oporu a pomoc ze strany České rady dětí a mládeže.

*Ing. Markéta Jirů,
jednatelka AKSM*

... a Mládeže ČČK

Co nás páli: Nedostatek aktivních a zodpovědných lidí - dobrovolníků, nedostatek financí, občasná byrokracie nejrozumnějších institucí...

Co trápí A-TOM

Co mě trápí?

Je toho hodně a do řady věcí nikomu nic není. Zkusím spíš napsat, co mě štvře a co se může týkat i jiných spolků. Lenost, neochota, laxnost... všech těch úřadů, institucí, firem i soukromých osob, které neodpovídají na dopisy. Jeden příklad za všechny. Před dávnou dobou, 21. prosince v roce 1998, jsem zdvořile požádal AGM, jmenovitě pana ing. Kramla, zdali by nám agentura nepřidělila malou místnostku ve velkém domě na Senovážném náměstí. Suplika to byla opravdu zdvořilá, asi až moc, protože více než měsíc nikdo neodpověděl. Jsem prostý, důvěřivý tomík, a tak jsem to přisuzoval zlému větru z hor, že jim ten můj dopis někam odfoukl. Napsal jsem o tom větru na AGM, už ne tak zdvořile, vzápětí mi volal pan ing. Kraml. Udýchané pravil, že

zrovínka, ale zrovínka chtěl odpovědět, že se na všechno zeptá šéfa a brzičko se ozve. Uplynuly zase dva měsíce a já posílám tyhle řádky do Archy. Čtou ji všelijací vysoce postavení lidé, kteří ty liné úředníky znají. Třeba jim to řeknou, třeba si na to vzpomenou až budou zvažovat, jestli je náhodou nemají vyhodit. Moc bych se za to přimlouval. Ledaže by mi někdo vysvětlil, že jsme takoví nymandi, že ani nestojíme za odpověď. Ale to by zas byla úplně jiná pohádka.

*Tomáš Novotný
předseda Asociace TOM ČR*

**Co mě páli
jako oddíláka?**

Myslím si, že nepatřím mezi nějaké chronické stěžovatele (a to ani v životě), ale též si nikdy nenechám nic líbit (a to ani v životě). Přesto ale si trochu

zaúpím. Nejvíce mě (a určitě nejen mě) páli, že den má jenom 24 hodin, když já bych potřeboval, aby měl nejméně dvakrát tolik. Snažím se ten čas rozdělit spravedlivě mezi oddíl, rodinu, práci, své koníčky a nyní i práci na naší malé zahrádce. Ne vždy se mi to ale podaří. A teď už vážně, vezmu to odshora. Naši politickou scénu snad raději nechám bez komentáře. S ústředím se nám daří vycházet (myslím) dobře co se týká jak dotací, tak metodické a materiálové pomoci. V městské radě jsme loni po volbách ztratili „svého“ člověka a hned jsme to pocítili. Dalším

VELKÝM problémem je klubovna, kterou marně již několik let sháníme. Nedaří se, nedaří. Máme na kraji města zapůjčen malý pozemek, kde máme složeny tyče na teepee, malý dřevník na dříví na táborák, chodíme tam na schůzky a tábořit. Nedávno nám tam nějaký nenechavec „uloupil“ vrata. Obvyčejná, trubková vrata, kterou jsme si sami vychovali. Přijímáme sice nováčky, ale „dnešní děti“ jsou trochu jiné, poznamenané dobou počítačů a televizních her a televize vůbec. Jejich rodiče kolikrát volí zákaz schůzky či zákaz účasti

na výpravě jako „ten nejlepší“ trest a nenechají si ani od nás vysvětlit, že tento jejich trest je trestem i pro ostatní. A tak se počáteční nadšení dětí někdy pod „tíhou rodičů“ mění až k nečinnosti. „Lenivé děti“ podporované rodičovstvem by byly další kapitolou. Abych si ale jen nestěžoval, máme i spoustu bezvadných a vynikajících rodičů, kteří nám pomáhají vždy a kdykoliv se jen zmíním. Není nad maminkovskou stravu, ať již ve formě pečené či vařené. A taky máme perfektní partu dětí skoro všech věkových kategorií od nejmenších (4 měsíce) až po ty odrostlé (od 15 do

23 let! - naše výchova) s výbornými vztahy. Naše rodinné zázemí je tou největší „devízou“, tím největším pokladem. Pravda, že někdy zůstávají naše bláznivé nápady nepochopeny, ale bez člověka, který „hlídá teplo rodinného krbu“, by to nešlo. (U mě hlídá i oddílovou kasu, já bych všechno hned utratil). Pánové, kolegové oddíláci, nezapomínáme někdy na ty naše „holky“ doma? Zkusme jim to trochu ulehčit nebo někdy trochu pomoci. **Chtěli jste vědět, co mě pálí, jako oddíláka. Abych pravdu řekl, já beru svůj život, jako život oddílového vedoucího. Stejně se vše**

našich „tomíků“ nějak dotýká nebo souvisí. Možná jste si takto můj příspěvek nepředstavovali, ale toto jsou naše bolavá místa a toto mě pálí.

Vrátá Florián HROCH
TOM 19029

Co nás pálí a co nás hřeje

Jelikož se mi právě nechce vzlykat a hořkovat nad tíživou finanční situací našich oddílů, především proto, že takových nářků kolem sebe, slyšíme tolik, že je už snad ani nevšímáme, začnu jinak. Je perfektní, že většina dětí má rodiče. A jsem nadšený, když se tito rodiče starají o to, co

jejich děti dělají na schůzkách, kam jezdí na výlety, co prožívají. Cítím se prima, když tito rodiče čas od času taky přijdou za vedoucími, popotají se na to, jestli něco nepotřebují, nabídnou svou pomoc, přiloží ruku k dílu a neberou jako samozřejmost vše to, co se starší v oddíle snaží pro děti dělat. Prostě je to něco hřejivého, když aspoň naznačí, že si váží té práce, kterou ne jen pro jejich dítě v oddíle děláme. Potěší taky to, když rodiče vidí, že těch 150 korunek, které se vybírají na třídní výpravu, zdaleka nepokryje náklady a že se ty scházející peníze samy neseženou. Raduji se

taky z toho, když rodiče chápou, že je nesmysl pouštět dítě na oddílovou schůzku jen za odměnu a nestává se jim oddíl jen věcí, kterou můžou dítěti zakázat, když něco provede - prostě vědí, že formování k přátelství pomoci, lásce není něco, co by se mělo dělat jen tehdy, když dítě celý týden nedostane ve škole špatnou známku. A že dobrý člověk není jen ten, kdo má před jménem ING. Musím ale taky napsat to, že jsem nadšený, cítím se prima, cítím něco hřejivého, jsem potěšen a raduji se na můj vkus dost málo.

Bob Perníčka
TOM 1419 Otrokovice

Vedoucí oddílu a ČRDM

Ahoj, všichni od dětí, od oddílů i „nad“ nimi!

V jedné z anketních odpovědí v minulém čísle Archy zaznělo, že **obyčejný oddílový vedoucí „na nějaké paktování a politiku nemá čas“, a navíc, že „problémy, které je potřeba řešit, možná ani nedokáže náležitě pojmenovat“...**

I já jako vedoucí oddílu (třebaže už nějaký ten pátek takto již přímo nepůsobím, myslím, že mám někde v sobě stále ten „kód vedoucího od dětí“ uložen) jsem měl tisíc + jednu starost... S klubovnou, programem, vikendovkou, přípravou tábora, ... A starosti „jiné“ jako pojištění, tok peněz, atd. šly trochu mimo mne. Ony totiž bezprostředně nepálily a navíc: byl tady někdo „jiný“, kdo se o ně postaral. Nemyslím si, že by dnešnímu vedoucímu oddílu starosti (a papírů) ubýlo, spíše naopak. ČRDM ale vznikla proto - aby na sebe převzala řešení úkolů, které nejen přesahují rámec jednoho oddílu, ale i celých sdružení. Celá sdružení mají podobné problémy a ukazuje se, že spojení sil může být účelné.

Je ovšem chyba, když je vedoucí poněkud zaslepený - a jak se říká: pro stromy nevidí les. Když není ochoten vnímat, že je potřebné **ŘEŠIT** nejen ty „jeho“ problémy, ale ještě nějaké jiné - které se ho

jakoby vůbec netýkají. Například: Dotkne se vedoucího bezprostředně přechod na krajské uspořádání státní správy? Vlastně nijak. Jeho konkrétní činnost s dětmi to „téměř“ neovlivní. Ale existuje množství dalších podobných problémů, které těsně s prací oddílů, klubů, ... nesouvisí. A mnoho vedoucích považuje za ztrátu času a rozmařilost či hrani si na cosi, zabývat se jimi (asi nejtypičtějším příkladem je tzv. P.R. - public relations, zjednodušeně řečeno propagace). Je to sice krátkozraké a celé „naši věci“ to neprospívá (počínajíc výchovným působením, promyšleným tvořením image sdružení a nevnímáním našich problémů veřejností konče). Avšak vysvětlovat tyto vazby vedoucím oddílů musejí jejich vlastní centra, ústředí jednotlivých členských sdružení. Pokud by se měla ČRDM více přibližovat vedoucím oddílů, mohlo by se stát, že je bude ovlivňovat - čímž by mohla začít zasahovat do vnitřního života jednotlivých členských sdružení. To je přesně ten moment, který se mi zdá zcela nepřijatelný! Mnoho z nás si jistě vzpomene na mnoho vzrušených diskusí - **zda ČRDM ano či ne. Jen aby to zase nebyla „jednotná dětská a mládežnická“ ... Ne, ne, a ještě jednou ne** - proto se tak pečlivě zvažovaly důvody, proč a za

jakými cíli by Rada měla vzniknout. Ne, ČRDM se nemůže přibližovat vedoucím oddílů! Pokud bylo touto anketní úvahou myšleno, aby měli oddíloví vedoucí více informací o ČRDM - je to v první řadě záležitost členských sdružení. Rada nemůže (a ani nechce) zřizovat jakýkoli informační kanál dovnitř členských sdružení. To je prostě svrchovaná záležitost každého jednotlivého sdružení. Jistě se však shodneme v předstávě, že by vedoucí oddílů měli o ČRDM vědět, vnímat ji a (v dobrém!) pociťovat její vliv, že by mohli „spolupracovat“. Leč to je pouze v moci vedení jednotlivých sdružení - a ČRDM nepřísluší tento problém řešit.

Martin Bělohávek
místopředseda ČRDM

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití
volného času dětí
a mládeže Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8
ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou,
s.p., odštepňý závod Přeprava, č.j. 1259/99
ze dne 29. 3. 1999
Redakce: Mgr. Martin Bělohávek,
Michala Rocmanová, ak. mal.
Adresa redakce: Senovážné náměstí 977/24,
116 47 Praha 1
tel: 02/24102209, fax: 02/24102541
e-mail: crdm@adam.cz
Grafická úprava DTP LOTOS
Fotografie z archivů sdružení v ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve WORD 7.0
Uzávěrka 3. čísla byla dne 1. 4. 1999

Kronika

Již od roku 1958 je 1. duben u nás **Dnem ptactva**. TIS, obnovené sdružení přátel přírody letos k ochraně ptáků vyhlásil velkou akci ve spolupráci s pražským magistrátem a mladí členové TISu na území hlavního města vyvěsili již několik set ptačích budek.

8. května se na celém světě slaví **mezinárodní den Červeného kříže**. Je to výroční den narození zakladatele světového hnutí Červeného kříže Henry Dunanta a v tomto termínu probíhají nejrůznější akce na propagaci a podporu myšlenek a činnosti Červeného kříže. Český červený kříž právě letos slaví 80 let své činnosti.

Přes padesát sdružení dětí a mládeže z celé republiky představí svoji činnost veřejnosti - na **Bambiriádě '99**, a to nejen výstavkou a informačními materiály, ale především širokou nabídkou inspirace a možností využívání volného

O letošních velikonočních se **česká delegace, složená z mladých tomiků** z celé republiky, zúčastnila již po sedmé mezinárodního srazu mládežnické sekce světové Federace campingu a karavaningu. Více než devadesát tomiků mělo možnost poznat přívětivé místo srazu, severoportugalské Povo de Varzim, ale zejména setkat se se svými přáteli z minulých srazů. Pestrý program setkání zahrnoval kromě her a soutěží také společenský večer s tradiční portugalskou zábavou, výlet

časů. Návštěvníci si každý den budou moci nejrůznější aktivity sami vyzkoušet - od drobných rukodělných výrobků až po netradiční sporty, hry, život v keltské či indiánské vesničce a mnoho dalších zajímavých činností. Pestrá podívaná bude po celou dobu setkání k dispozici také na dvou pódiích - od folklórních, hudebních a divadelních vystoupení až po ukázky šermu nebo lasování. Bambiriáda je doplněna dalšími akcemi po Praze, jako sněm dětí v Senátu Parlamentu ČR, seminář o výchově ve spolupráci s MŠMT, Královská cesta oživení historickými postavami.

U Střeleckého ostrova bude zřízena zvláštní tramvajová zastávka a ostrov bude spojit kyvadlová doprava parníkem. Návštěvníci mají zajištěn volný vstup také do řady muzeí, ZO a dalších objektů. Akce se koná ve dnech 27. - 30. května 1999 (čt 11 - 18 hod., pá - so 10 - 18 hod., ne 10 - 16 hod.) v Praze na Střeleckém a Dětském ostrově, pořadatelem je ČRDM, záštitu převzal primátor Hl. m. Prahy Ing. Jan Kasl.

do Porta, prohlídku okolí srazu. Oddíly TOM získaly vítané reciproční partnery pro další aktivity - největší zájem byl o Japonce a Kanadany, kteří byli tak sympatičtí, že se s nimi česká skupina přátelila i bez výhledu na získání státní dotace při případném recipročním kontaktu v budoucnosti - a to je co říci. Potěšitelné je, že po Dánsku v roce

2000 a britském Yorku je pořadatelem mezinárodní Rally FICC v roce 2002 Asociace TOM České republiky. Na přípravu výroční, 50. Rally, je relativně dost času, a tak si troufáme tvrdit, že bude na pražském Džbánu vpravdě světová.

Tomáš Novotný, Petr Balcer

- 17. - 22. 5. **Celostátní setkání katolické mládeže**, Svatá Hora u Příbrami, Junák
- 22. 5. **Svižně kolmo na hrad Hukvaldy**, na těšínské přehradě, Junák
- 27. - 30. 5. **Seminář HT**, Kobylnice u Lipna n/Vlt., M-ČČK
- 28. - 30. 5. **Západočeské skautské jamboree**, střelnice Plzeň - Lobzy, Junák
- 28. - 30. 5. **Mezinárodní folklórní festival Štěpy**, Veselí nad Moravou, FoS ČR
- 28. - 30. 5. **Vikend pro manželky**, Český Těšín, YMCA MS
- 28. - 30. 5. **IV. Republikové setkání Pionýra**, Praha, I. sekce VV ČRP
- 29. 5. **Běh Ymca pro RADOST**, Stromovka, YMCA Praha
- 29. 5. **Skautsko turistický pochod Moravskou Branou**, Hranice, Junák Hranice
- 4. - 5. 6. **II. Setkání skautských sběratelů** a oslavy 80 let skautingu v Kostelci n. O., Kostelec nad Orlicí, Junák
- 4. - 5. 6. **Jihočeský folklórní festival**, Kovářov, FoS ČR

- 4. - 6. 6. **Republikové finále Pionýrské stezky**, Letohrad, Pionýr
- 11. 6. **Mezinárodní folklórní festival Rožnovská valaška**, Rožnov pod Radhoštěm, Centrum kultury GŠ AČR, FoS ČR
- 12. - 13. 6. **Kubínův memoriál**, Kutná Hora, M-ČČK
- 12. 6. **Republikové finále ve volejbale**, Praha 4 - MČ, Pionýr
- 12. 6. **Orientační závod na kolech pro R+R**, Plzeň, Junák
- 13. 6. **Zemská přehlídka moravských a slezských dětských souborů**, Kroměříž, FoS ČR
- 15. - 20. 6. **Mezinárodní dětský folklórní festival**, Frýdek Místek, FoS ČR
- 18. - 20. 6. **XXIV. ročník branné hry "Cestou odhodlání"**, Jindřichův Hradec, Pionýr
- 25. - 27. 6. **Mezinárodní folklórní festival, strážnice**, FoS ČR
- 26. - 27. 6. **Letecký den**, Roudnice nad Labem, MO ČR